

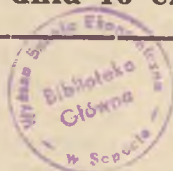
BIULETYN

CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

1964

Warszawa, dnia 16 czerwca 1964 r.

Nr 4

SPIS TREŚCI

DZIAŁ A

	Str.
Poz. 46 — pismo okólne Głównego Inspektoratu Ochrony Pracy CRZZ z dnia 5 grudnia 1963 r. w sprawie stosowania niektórych przepisów rozporządzenia z dnia 15 maja 1954 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy użytkowaniu butli z gazami sprężonymi, skroplonymi i rozpuszczonymi pod ciśnieniem	70

DZIAŁ B

Poz. 47 — ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. o zatrudnianiu absolwentów szkół wyższych	70
„ 48 — obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 lutego 1964 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu prawa o ustroju sądów powszechnych (wyciąg)	71
„ 49 — ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. kodeks rodzinny i opiekuńczy (wyciąg)	79
„ 50 — uchwała Nr 28 Rady Ministrów z dnia 4 lutego 1964 r. w sprawie zasad gospodarowania funduszem płac uczniów	80
„ 51 — rozporządzenie Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 30 stycznia 1964 r. w sprawie kwalifikacji nauczycieli i wychowawców szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych i opiekuńczo-wychowawczych podległych Ministrowi Górnictwa i Energetyki	80
„ 52 — rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 8 lutego 1964 r. w sprawie orzekania o czasowej niezdolności do pracy	81
„ 53 — rozporządzenie Ministra Żeglugi z dnia 10 marca 1964 r. w sprawie kwalifikacji zawodowych oficerów i rybaków na polskich morskich statkach rybackich	85
„ 54 — zarządzenie Nr 25 Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 lutego 1964 r. w sprawie badania stanu zdrowia osób delegowanych służbowo do krajów o odmiennych warunkach klimatycznych	96
„ 55 — zarządzenie Ministra Finansów z dnia 18 lutego 1964 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej funduszu postępu techniczno-ekonomicznego (wyciąg)	96
„ 56 — zarządzenie Ministra Finansów z dnia 5 marca 1964 r. w sprawie zasad i techniki finansowania stypendiów fundowanych dla studentów szkół wyższych oraz trybu poboru podlegających zwrotowi stypendiów i zasiłków pieniężnych (wyciąg)	97
„ 57 — zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 12 marca 1964 r. zmieniające zarządzenie w sprawie warunków niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa lotów przy wykonywaniu przez członków personelu lotniczego uprawnień wynikających z licencji	97
„ 58 — instrukcja Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 12 marca 1964 r. zmieniająca instrukcję w sprawie planowania, kontroli i korekty funduszu płac w państwowych przedsiębiorstwach budowlano-montażowych, samodzielnych oddziałach wykonawstwa inwestycyjnego, przedsiębiorstwach geologicznych, geodezyjnych i geodezyjno-kartograficznych	98
„ 59 — pismo okólne Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 7 marca 1964 r. w sprawie przestrzegania obowiązku zamieszczania w dowodach osobistych adnotacji o zatrudnieniu	99

DZIAŁ A

46

PISMO OKÓLNE GŁÓWNEGO INSPEKTORATU OCHRONY PRACY CRZZ

z dnia 5 grudnia 1963 r.

w sprawie stosowania niektórych przepisów rozporządzenia z dnia 15 maja 1954 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy użytkowaniu butli z gazami sprężonymi, skroplonymi i rozpuszczonymi pod ciśnieniem.

Dotychczasowa praktyka wykazała, że przewidziane w § 32 pkt 1 rozporządzenia z dnia 15 maja 1954 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy użytkowaniu butli z gazami sprężonymi, skroplonymi i rozpuszczonymi pod ciśnieniem (Dz. U. Nr 29, poz. 115) stosowanie ślepych nakrętek ochronnych na króćcach bocznych zaworów butlowych nie jest wymaganiem bezwzględnie koniecznym z punktu widzenia bezpieczeństwa i higieny pracy, chyba że chodzi o butle zawierające gazy toksyczne.

Natomiast względy techniczne, zdrowotne i gospodarcze przemawiają za dalszym stosowaniem nakrętek ochronnych na butlach zawierających tlen dla celów leczniczych, dwutlenek węgla dla celów spożywczych, a także tzw. gazy drogic (argon, hel, neon, krypton).

W związku z powyższym techniczni inspekto-

rzy pracy przy wykonywaniu nadzoru nad stosowaniem powyższego rozporządzenia winni domagać się stosowania nakrętek ochronnych tylko na króćcach butli zawierających gazy toksyczne.

Jednocześnie wyjaśnia się, że przy przewożeniu butli w zakładzie pracy jak i poza nim środkami transportu nieprzystosowanymi do tego celu wolno stosować nie tylko podkładki (np. listwy drewniane z wycięciami lub pierścienie gumowe), ale także i inne skuteczne środki zabezpieczające butle przed zderzaniem się, przetaczaniem lub spadaniem. Natomiast przy przewożeniu butli z gazami publicznymi środkami komunikacji stosuje się przepisy obowiązujące przy przewożeniu tymi środkami.

Główny Inspektor Ochrony Pracy CRZZ:

Z. Wierzbicki

DZIAŁ B

47

U S T A W A

z dnia 25 lutego 1964 r.

o zatrudnianiu absolwentów szkół wyższych.

(Dziennik Ustaw z dnia 3 marca 1964 r. Nr 8, poz. 48)

Art. 1. 1. Absolwenci szkół wyższych podejmują pracę według zasad niniejszej ustawy w uspołecznionych zakładach pracy na okres nie przekraczający trzech lat.

2. Do okresu, o którym mowa w ust. 1, wlicza się okresy odbywanych po ukończeniu studiów wstępnego stażu pracy lub praktyki zawodowej (podyplomowej) przewidzianej w przepisach szczególnych.

3. Zatrudnianie absolwentów szkół wyższych przez uspołecznione zakłady pracy następuje zgodnie z planami zatrudnienia absolwentów. Zasady i tryb ustalania tych planów określi Rada Ministrów.

4. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia szkoły wyższe (kierunki i specjalności), których absolwenci podejmują pracę według zasad niniejszej ustawy.

Art. 2. Podjęcie pracy, o której mowa w art. 1, następuje na podstawie umowy o pracę zawartej zgodnie:

1) z umową stypendialną, jeżeli absolwent wybierał stypendium fundowane przez zakład pracy, albo

2) z umową przedwstępną zawartą przez studenta przed ukończeniem studiów z odpowiednim zakładem pracy objętym planem zatrudnienia absolwentów,

albo też

3) ze skierowaniem do pracy wydanym po ukończeniu studiów.

Art. 3. 1. Wydanie skierowania do pracy następuje wówczas, gdy absolwent nie zawarł umowy stypendialnej ani umowy przedwstępnej przed ukończeniem studiów.

2. Jeżeli zachodzi konieczność zapewnienia specjalnych warunków odbycia wstępnego stażu pracy lub praktyki zawodowej (podyplomowej), absolwent, przed podjęciem pracy stosownie do przepisu art. 2, może być skierowany na okres stażu lub praktyki do zakładu pracy zapewniającego takie warunki.

3. W skierowaniu do pracy określa się zakład pracy, do którego kieruje się absolwenta, okres pracy na podstawie skierowania zależnie od specjalności oraz podstawowe warunki pracy i płacy.

4. Skierowania do pracy wydają absolwentom pełnomocnicy Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac w oparciu o opinię komisji uczelnianych.

5. Absolwentom nie objętym obowiązkiem podjęcia pracy lub zwolnionym od tego obowiązku pełnomocnicy, o których mowa w ust. 4, wydają odpowiednie zaświadczenia.

Art. 4. 1. Zakład pracy zawiera z absolwentem podejmującym pracę w trybie określonym niniejszą ustawą umowę o pracę na czas określony.

2. Po upływie okresu, na który umowa została zawarta, umowa o pracę na czas określony staje się z mocy prawa umową na czas nie określony. Nie dotyczy to umów zawartych na

podstawie skierowań, o których mowa w art. 3 ust. 2.

Art. 5. 1. Zakład pracy ma obowiązek zatrudnić absolwenta na stanowisku odpowiadającym jego kwalifikacjom zgodnie z warunkami określonymi w umowie o pracę.

2. Zakład pracy zatrudniający absolwenta zamiejscowego ma obowiązek zapewnić mu mieszkanie, a do czasu przydziału mieszkania — odpowiednie pomieszczenie zastępcze.

3. Zasady i tryb postępowania w wypadku, gdy zakład pracy nie wypełni obowiązków przewidzianych w ust. 1 i 2, określi Rada Ministrów.

Art. 6. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia:

1) zasady i tryb:

a) zawierania umów stypendialnych i przedwstępnych oraz kierowania do pracy,

b) zwalniania absolwentów od obowiązku podjęcia i wykonywania pracy;

2) świadczenia na rzecz absolwenta związane z podjęciem pracy oraz ze zmianą miejsca zamieszkania;

3) uprawnienia absolwenta w razie niezawarcia przez zakład pracy umowy o pracę (art. 2).

Art. 7. 1. Absolwent, który uchyla się od wykonywania obowiązku wynikającego z niniejszej ustawy, obowiązany jest zwrócić zakładowi pracy sumę równą otrzymanemu w toku studiów stypendium fundowanemu, a Skarbowi Państwa sumę równą otrzymanemu w toku studiów stypendium państwowemu oraz połowie średniego kosztu wykształcenia absolwenta danego kierunku studiów.

2. Wysokość średniego kosztu wykształcenia absolwentów poszczególnych kierunków studiów określa w drodze rozporządzeń ministrowie, którym podlegają szkoły wyższe, w porozumieniu z Ministrem Finansów.

3. O obowiązku zwrotu należności, o których mowa w ust. 1, orzeka właściwy organ administracji państwowej. Orzeczenie tego organu podlega przymusowemu wykonaniu w trybie egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych.

4. Absolwent może w terminie miesięcznym od dnia doręczenia orzeczenia (ust. 3) wnieść do sądu powiatowego pozew o ustalenie, że należność nie istnieje w całości lub części. Wniesienie pozwu nie wstrzymuje egzekucji, chyba że sąd orzeknie na wniosek absolwenta zawieszenie postępowania egzekucyjnego.

Art. 8. 1. Jeżeli absolwent po wydaniu orzeczenia o obowiązku zwrotu należności podejmie

pracę w trybie określonym ustawą, organ, który wydał orzeczenie, odroczy na czas wykonywania tej pracy spłatę przypadającą do zwrotu sumy. Odroczenie może być udzielone tylko jeden raz.

2. Po przepracowaniu przez absolwenta wymaganego okresu organ, o którym mowa w ust. 1, umorzy przypadającą do zwrotu sumę.

Art. 9. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia organy właściwe do wydawania orzeczeń o obowiązku zwrotu należności (art. 7 ust. 3), szczegółowe zasady orzekania o obowiązku zwrotu oraz odraczania spłaty i umarzania sum przypadających do zwrotu, a także organy powołane do występowania w postępowaniu sądowym (art. 7 ust. 4).

Art. 10. 1. Kto przyjmuje do pracy lub zatrudnia absolwenta niezgodnie z przepisami niniejszej ustawy albo nie dopełnia obowiązku zatrudnienia absolwenta, podlega karze grzywny od 2.000 zł do 4.500 zł.

2. Orzekanie w sprawach, o których mowa w ust. 1, następuje w trybie przepisów o orzecznictwie karno-administracyjnym.

3. Grzywna wymierzona w trybie określonym w ust. 2 nie zwalnia ukaranego od odpowiedzialności służbowej.

Art. 11. 1. Ustawa dotyczy absolwentów szkół wyższych, którzy uzyskają dyplom stwierdzający ukończenie szkoły wyższej po dniu 30 czerwca 1964 r.

2. Przepisy ustawy stosuje się również do studentów ostatniego roku studiów, którzy po dniu wejścia w życie ustawy bez usprawiedliwionej przyczyny nie przystąpią do egzaminów maturalnych (dyplomowych) lub nie przedłożą pracy magisterskiej (dyplomowej) w terminach ustalonych przez władze szkoły wyższej zgodnie z regulaminem studiów.

3. Jeżeli uzyskanie dyplomu nie jest uzależnione od złożenia pracy dyplomowej lub egzaminu dyplomowego, przepisy ustawy stosuje się do studentów, którzy po dniu wejścia w życie ustawy uzyskają zaliczenie ostatniego roku studiów, lecz nie złożą bez usprawiedliwionej przyczyny w obowiązujących terminach egzaminów wymaganych do otrzymania dyplomu.

Art. 12. Przepisów ustawy nie stosuje się do absolwentów studiów dla pracujących oraz do cudzoziemców.

Art. 13. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*

48

OBWIESZCZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 5 lutego 1964 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu prawa o ustroju sądów powszechnych.

(Dziennik Ustaw z dnia 20 lutego 1964 r. Nr 6, poz. 40)

(Wyciąg)

1. Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 19 grudnia 1963 r. o zmianie prawa o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 57, poz. 308) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst prawa o ustroju sądów powszech-

nych z dnia 6 lutego 1928 r. (Dz. U. z 1950 r. Nr 39, poz. 360 i Nr 53, poz. 489, z 1951 r. Nr 5, poz. 41, z 1952 r. Nr 1, poz. 5 i Nr 33, poz. 233, z 1957 r. Nr 31, poz. 133, z 1960 r. Nr 54, poz. 309 i z 1962 r. Nr 11, poz. 54) z uwzględnieniem

zmian wprowadzonych ustawą z dnia 19 grudnia 1963 r. o zmianie prawa o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 57, poz. 308) i zmian wynikających z przepisów wydanych przed dniem ogłoszenia jednolitego tekstu oraz z zastosowaniem ciągłej numeracji działów, rozdziałów, artykułów, paragrafów i punktów.

2. Ustalony w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst prawa o ustroju sądów powszechnych z dnia 6 lutego 1928 r. nie obejmuje następujących przepisów:

4) art. 2 ustawy z dnia 19 grudnia 1963 r.

o zmianie prawa o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 57, poz. 308) w brzmieniu:

„Art. 2. Przepisów dekretu z dnia 14 maja 1946 r. o tymczasowym unormowaniu stosunku służbowego funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. Nr 22, poz. 139) nie stosuje się do sędziów.”;

8. Użyte w art. 59 § 3 lit. a) i b) jednolitego tekstu określenia o dniu wejścia w życie ustawy oznaczają dzień 1 stycznia 1964 r. jako dzień wejścia w życie ustawy z dnia 19 grudnia 1963 r. o zmianie prawa o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 57, poz. 308).

Minister Sprawiedliwości: *M. Rybicki*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 lutego 1964 r. (poz. 40).

PRAWO O USTROJU SĄDÓW POWSZECHNYCH

DZIAŁ I

Sądy.

Rozdział IV.

Zgromadzenie ogólne i kolegium administracyjne.

Art. 20. W sądach wojewódzkich działają zgromadzenia ogólne i kolegia administracyjne.

Art. 21. Zgromadzenie ogólne składa się ze wszystkich sędziów danego sądu. Sędziowie są obowiązani brać udział w zgromadzeniu ogólnym. Przewodniczy prezes sądu.

Rozdział V.

Podział czynności.

Art. 24. § 1. Kolegium administracyjne najpóźniej w listopadzie każdego roku ustala podział czynności w sądzie na następny rok kalendarzowy. Prezes sądu oznacza zakres czynności własny i wiceprezesów.

§ 2. Podział czynności w sądach powiatowych uchwała kolegium administracyjne właściwego sądu wojewódzkiego po rozpoznaniu wniosku prezesa sądu powiatowego.

Art. 25. § 1. Sędziego może zastąpić bądź sędzia tego samego sądu, bądź równorzędnego, bądź wyższego, bądź bezpośrednio niższego.

§ 3. W wypadkach nagłych kierownik sądu powoła zastępcę spoza liczby sędziów wyznaczonych do zastępstwa według podziału czynności.

Rozdział VII.

Administracja sądowa i nadzór.

Art. 38. Na czele wydziału w sądzie powszechnym stoi prezes, wiceprezes lub sędzia.

Art. 39. Nadzór nad sądami i sędziami pełnią:
a) kierownik — nad sądem powierzonym jego kierownictwu;
b) prezes sądu wojewódzkiego — nad sądami powiatowymi swego okręgu.

Art. 40. § 1. Naczelny nadzór nad sądami powszechnymi i sędziami tych sądów sprawuje Minister Sprawiedliwości.

§ 2. Minister Sprawiedliwości wykonywa nadzór osobiście, przez powołane w tym celu organy nadzoru lub przez wyznaczone osoby.

Art. 41. § 1. Osoby powołane do nadzoru (art. 35, 39, 40) mają prawo żądać wyjaśnień, wglądać w czynności i usuwać oczywiste usterki oraz z powodu dostrzeżonych przewinień kierować sprawą do sądu dyscyplinarnego, nadto Minister Sprawiedliwości oraz prezesi, co do sądów podległych ich nadzorowi, mają prawo uchylać zarządzenia administracyjne niezgodne z prawem oraz zarządzenia niezgodne z regulaminami lub innymi przepisami porządkowymi.

Art. 42. Do pracowników sądowych, nie będących sędziami, stosuje się przepisy o państwowej służbie cywilnej, dotyczące nadzoru służbowego.

DZIAŁ II

Sędziowie.

Rozdział I.

Niezawisłość sędziowska.

Art. 47. Sędziowie są w sprawowaniu swego urzędu sędziowskiego niezawisli i podlegają tylko ustawom.

Art. 48. Niezawisłość sędziego nie wyłącza obowiązku spełniania zleceń w zakresie administracji sądowej, wydanych w granicach uprawnień władzy dającej zlecenie. Sędzia ma prawo żądać, ażeby mu zlecenie doręczono na piśmie.

Rozdział II.

Powoływanie i odwoływanie sędziego.

Art. 50. Na stanowisko sędziego może być powołany ten, kto:

- daje rękojmię należytego wykonywania obowiązków sędziego w Polsce Ludowej;
- posiada obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich;
- jest nieskazitelnego charakteru;
- ukończył uniwersyteckie studia prawnicze;
- odbył aplikację sądową;

- f) złożył egzamin sędziowski;
- g) pracował w charakterze asesora sądowego co najmniej jeden rok;
- h) ukończył 26 lat życia.

Art. 51. § 1. Od wymagań wymienionych w art. 50 pod pkt e), f) i g) wolni są:

- a) profesorowie i docenci nauk prawnych na polskich uniwersytetach państwowych lub w Polskiej Akademii Nauk;
- b) adwokaci;
- c) osoby, które zajmowały stanowiska stałych urzędników referendarskich w byłej Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej i w byłych organach zastępstwa prawnego;
- d) prokuratorzy, wiceprokuratorzy i podprokuratorzy;
- e) oficerowie, którzy zajmowali w wojskowej służbie sprawiedliwości stanowiska sędziów, prokuratorów, wiceprokuratorów i podprokuratorów;

f) prezesi, wiceprezesi i radcowie prezesa do spraw orzecznictwa w państwowych komisjach arbitrażowych, którzy zajmowali te stanowiska co najmniej przez trzy lata.

§ 2. Od wymagań wymienionych w art. 50 pod pkt e) i g) wolni są referendarze śledczy prokuratury i asesory prokuratury, którzy zajmowali te stanowiska co najmniej przez trzy lata.

§ 3. W wypadkach wyjątkowych inne osoby nie wymienione w § 1 i § 2 mogą być zwolnione od wymagań wskazanych w art. 50 pkt e), f) i g). Zwolnienie to następuje na wniosek Ministra Sprawiedliwości przy powołaniu na stanowisko sędziowskie.

Art. 52. § 1. Osoby pozostające ze sobą w stosunku pokrewieństwa do drugiego stopnia włącznie lub powinowactwa pierwszego stopnia oraz małżonkowie nie mogą być sędziami w jednym wydziale sądu bądź w sądzie nie podzielonym na wydziały, brać udziału w jednym składzie orzekającym ani też podlegać sobie służbowo.

§ 2. Nie może być sędzią osoba, której małżonek wykonuje zawód adwokacki. Nie może być również sędzią osoba, której krewny lub powinowaty w stopniu określonym w § 1 wykonuje zawód adwokacki na obszarze właściwości tego samego sądu wojewódzkiego.

§ 3. Przepisów § 2 nie stosuje się w przypadkach, gdy małżonek, krewny lub powinowaty sędziego jest wpisany na listę adwokatów, lecz nie wykonuje zawodu adwokackiego.

Art. 53. Sędziów sądów powszechnych powołuje Rada Państwa na wniosek Ministra Sprawiedliwości.

Art. 54. Prezesów i wiceprezesów sądów powszechnych powołuje spośród sędziów oraz odwołuje ich Minister Sprawiedliwości.

Art. 55. § 1. Stosunek służbowy zawiązuje się z chwilą doręczenia urzędowego zawiadomienia o powołaniu.

§ 2. Sędzia powinien się zgłosić w celu objęcia stanowiska u kierownika właściwego sądu w ciągu dni czternastu od dnia otrzymania urzędowego zawiadomienia o powołaniu, o ile władza nie oznaczyła terminu krótszego. Osoba, któ-

ra przechodzi z innego stanowiska w służbie państwowej na stanowisko sędziowskie, powinna się zgłosić w ciągu dni czternastu od dnia zwolnienia od obowiązków poprzedniej służby.

§ 3. Nie usprawiedliwione niezgłoszenie się najpóźniej dnia czternastego po otrzymaniu zawiadomienia o powołaniu lub po zwolnieniu od poprzedniej służby daje Ministrowi Sprawiedliwości prawo postawienia wniosku o unieważnienie powołania.

Art. 56. Na sędziego, który bezpośrednio przed tym był w służbie państwowej, wszelkie prawa i obowiązki związane z jego stanowiskiem sędziowskim przechodzą z chwilą zwolnienia go od poprzedniej służby, w innych wypadkach — z chwilą objęcia stanowiska, o ile szczególne przepisy nie zawierają odmiennych postanowień.

Art. 57. § 1. Obejmując stanowisko sędziego składa wobec prezesa właściwego sądu ślubowanie według przepisanej roty.

§ 2. Sędzia przechodzący z jednego stanowiska sędziowskiego na drugie ponownego ślubowania nie składa.

Art. 58. § 1. Prezes właściwego sądu prowadzi dla każdego sędziego osobny wykaz służbowy, zawierający istotne dane dotyczące jego stosunków osobistych i służbowych.

§ 2. Sposób prowadzenia tych wykazów określi rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości.

Art. 59. § 1. Rada Państwa na wniosek Ministra Sprawiedliwości odwołuje sędziego, jeżeli nie daje on rękojmi należytego wykonywania obowiązków sędziego.

§ 2. Minister Sprawiedliwości zwalnia sędziego z zajmowanego stanowiska, jeżeli sędzia:

- a) zrzeknie się swego stanowiska,
- b) z powodu choroby lub ułomności został orzeczeniem komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia uznany za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków sędziego,
- c) z powodu choroby lub zwolnienia od zajęć dla poratowania zdrowia nie pełnił służby dłużej niż rok; za przerwę będą uważane tylko te okresy czynnej służby, które wynoszą co najmniej połowę czasu spędzonego poprzednio poza służbą z powyższych powodów,

d) przekroczył sześćdziesiąt pięć lat życia, chyba że Minister Sprawiedliwości na wniosek zainteresowanego sędziego wyrazi zgodę na dalsze zajmowanie stanowiska, nie dłużej jednak niż do ukończenia lat siedemdziesięciu.

§ 3. Minister Sprawiedliwości zwalnia sędziego z zajmowanego stanowiska, jeżeli:

a) małżonek sędziego w dniu wejścia w życie ustawy wykonuje zawód adwokacki i nie zaprzestał go wykonywać po upływie roku od dnia ogłoszenia ustawy,

b) sędzia po dniu wejścia w życie ustawy zawarł związek małżeński z osobą, która wykonuje zawód adwokacki i nie zaprzestała go wykonywać w terminie trzech miesięcy od zawarcia związku małżeńskiego.

§ 4. Odwołanie lub zwolnienie sędziego z zajmowanego stanowiska następuje po uprzednim trzymiesięcznym wypowiedzeniu.

§ 5. Zrzeczenie się przez sędziego swego stanowiska może nastąpić bez podania powodów; sędzia może jednak opuścić to stanowisko dopiero po otrzymaniu urzędowego zawiadomienia o zwolnieniu go przez Ministra Sprawiedliwości.

Rozdział III.

Zmiana stanowiska.

Art. 60. § 1. Powołanie sędziego na inne stanowisko lub przeniesienie go na inne miejsce służbowe może nastąpić tylko za jego zgodą.

§ 2. Przepis ten nie dotyczy wypadków przeniesienia:

a) z powodu zwinięcia stanowiska, wywołanego postanowioną w drodze ustawy zmianą ustroju sądownictwa lub zniesienia danego sądu;

b) z powodu związku małżeńskiego pomiędzy sędziami danego sądu nie podzielonego na wydziały albo wskutek powstałej podległości służbowej pomiędzy sędziami małżonkami;

c) z powodu pozostawania sędziego w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w stopniu określonym w art. 52 § 1 do osoby, która wykonuje zawód adwokacki na obszarze właściwości tego samego sądu wojewódzkiego;

d) dla dobra wymiaru sprawiedliwości lub powagi stanowiska sędziowskiego na podstawie orzeczenia sądu wyższego, powziętego w składzie trzech sędziów tegoż sądu na posiedzeniu niejawnym na wniosek prezesa sądu właściwego, a w stosunku do prezesa — na wniosek prezesa sądu wyższego, po wysłuchaniu zainteresowanego sędziego, jeżeli na wezwanie się stawia;

e) w drodze dyscyplinarnej.

§ 3. Przeniesienie sędziego w wypadkach objętych niniejszym artykułem zarządza Minister Sprawiedliwości.

Art. 61. Przeniesienie stałe lub czasowe siedziby sądu powoduje tym samym zmianę miejsca służbowego sędziów tegoż sądu.

Art. 62. W razie przeniesienia sędziego do innej miejscowości należy mu się zwrot kosztów przeniesienia z wyjątkiem wypadku, gdy przeniesienie sędziego nastąpiło w drodze wyroku dyscyplinarnego lub na jego prośbę. Sędziemu przenoszonemu na własną prośbę Minister Sprawiedliwości w szczególnie uzasadnionych wypadkach może przyznać zwrot kosztów przeniesienia.

Art. 63. § 1. Delegować sędziego za jego zgodą do zastępczego pełnienia w innym sądzie obowiązków sędziego lub czynności administracyjnych albo do czynności w Ministerstwie Sprawiedliwości może tylko Minister Sprawiedliwości.

§ 2. Minister Sprawiedliwości może delegować sędziego nawet bez jego zgody, jednakże na czas nie dłuższy niż trzy miesiące w ciągu roku.

§ 3. Jeżeli chodzi o czynności sędziowskie w okręgu tego samego sądu wojewódzkiego, prawo wymienione w § 2 służy także prezesowi sądu wojewódzkiego, jednakże na czas nie dłuższy niż miesiąc w ciągu roku.

§ 4. Łączny czas delegacji, zarządzonych na zasadzie §§ 2 i 3, nie może przekraczać trzech miesięcy w ciągu roku.

Art. 64. W razie powołania sędziego do czasowej służby wojskowej przywiązane do jego stanowiska prawa i obowiązki służbowe pozostają w czasie trwania tej służby w zawieszeniu. Sędzia zatrzymuje jednak swoje stanowisko, a czas służby wojskowej wlicza się całkowicie do jego służby cywilnej czynnej. Należne w tym czasie uposażenia określają osobne przepisy.

Rozdział IV.

Prawa.

Art. 65. Sędziowie korzystają z praw służących pracownikom państwowym, o ile niniejsze prawo inaczej nie stanowi.

Rozdział V.

Obowiązki.

Art. 66. Sędzia obowiązany jest wiernie służyć Polsce Ludowej, przestrzegać zasad praworządności ludowej, sprawiedliwość wymierzać bezstronnie, zgodnie z interesem Państwa Ludowego, obowiązki swe wypełniać sumiennie i gorliwie, dochować tajemnicy służbowej oraz stale podnosić poziom swego uświadomienia społecznego i wiedzy zawodowej.

Art. 67. § 1. Sędzia obowiązany jest zachować w tajemnicy okoliczności sprawy, o których poza jawną rozprawą sądową powziął wiadomość ze względu na swoje stanowisko sędziowskie.

§ 2. Obowiązek zachowania tajemnicy ustaje, gdy sędzia składa zeznanie jako świadek przed sądem, chyba że ujawnienie tajemnicy zagraża dobru Państwa albo takiemu ważnemu interesowi prywatnemu, który nie jest sprzeczny z celami wymiaru sprawiedliwości.

§ 3. Od obowiązku zachowania tajemnicy może zwolnić sędziego tylko Minister Sprawiedliwości.

§ 4. Obowiązek zachowania tajemnicy trwa także po opuszczeniu służby.

Art. 68. Sędzia powinien w służbie i poza służbą strzec powagi sądu i unikać wszystkiego, co mogłoby przynieść ujmę godności sędziego. Nie wolno mu brać udziału w takich wystąpieniach, które mogłyby osłabiać zaufanie do jego bezstronności albo wierności względem ustroju lub władz demokratycznych Państwa Polskiego.

Art. 69. Jeżeli sędzia nie może pełnić swych obowiązków z powodu choroby lub innej uzasadnionej przyczyny, powinien o tym niezwłocznie zawiadomić kierownika sądu, a na jego żądanie złożyć odpowiednie dowody lub wyjaśnienia.

Art. 70. § 1. Sędzia powinien mieszkać w siedzibie sądu.

§ 2. Na wyjątek od powyższej zasady może wyrazić zgodę prezes właściwego sądu wojewódzkiego.

Art. 71. Sędziemu nie wolno obok piastowanego stanowiska sędziowskiego zajmować żadnego urzędu państwowego, z wyjątkiem stanowisk: wykładowcy i pracownika nauki, jeżeli zajmowanie takiego stanowiska nie przeszkadza w pełnieniu obowiązków sędziowskich.

Art. 72. § 1. Sędziemu nie wolno oddawać się zajęciom ubocznym, które by przeszkadzały w pełnieniu jego obowiązków sędziowskich albo

mogły uchybiać jego godności lub zachwiać zaufanie do jego bezstronności.

§ 2. Kolegium administracyjne może zezwolić sędziemu na branie udziału we władzach spółdzielni. Zezwolenie dla sędziego powiatowego wydaje kolegium administracyjne sądu wojewódzkiego.

Art. 73. § 1. O zamiarze oddania się zajęciu ubocznemu sędzia powinien niezwłocznie zawiadomić prezesa właściwego sądu. Jeżeli prezes uważa, że dane zajęcie uboczne podpada pod zakaz art. 71 lub 72, sprawę rozstrzyga Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii właściwego kolegium administracyjnego.

§ 2. Prezes sądu wojewódzkiego lub powiatowego powinien zawiadomić o swoim zamiarze oddania się zajęciu ubocznemu Ministra Sprawiedliwości, który może odmówić zgody na to zajęcie.

Art. 74. § 1. Sędzia powinien wnosić w drodze służbowej wszelkie żądania, przedstawienia i zażalenia w sprawach osobistych, związanych z jego stanowiskiem.

§ 2. W żadnym razie sędzia nie powinien w takich sprawach zwracać się do instytucji i osób postronnych ani też podawać tych spraw do wiadomości publicznej.

Rozdział VI.

Odpowiedzialność dyscyplinarna.

Art. 76. § 1. Za przewinienia służbowe i uchybienia godności urzędu sędziowie ulegają karze dyscyplinarnej.

§ 2. Sędzia odpowiada także za swoje postępowanie przed objęciem stanowiska sędziowskiego, jeżeli przez nie uchybił obowiązkom piastowanego wówczas urzędu państwowego lub okazał się niegodnym stanowiska sędziowskiego.

Art. 77. Kary dyscyplinarne są następujące:

- a) upomnienie;
- b) nagana;
- c) przeniesienie na inne miejsce służbowe na koszt skazanego;
- d) usunięcie ze stanowiska prezesa lub wiceprezesa sądu;
- e) wydalenie ze służby sędziowskiej.

Art. 78. Nagana i przeniesienie na inne miejsce służbowe na koszt skazanego pociągają za sobą wstrzymanie przesunięcia do wyższego uposażenia na przeciąg trzech lat.

Art. 79. Usunięcie ze stanowiska prezesa lub wiceprezesa sądu pociąga za sobą przeniesienie skazanego na koszt własny na stanowisko sędziego sądu równorzędnego, z utratą dodatków połączonych z jego dotychczasowym stanowiskiem.

Art. 80. § 1. Jeżeli od chwili przewinienia do chwili wszczęcia postępowania dyscyplinarnego upłynęło pięć lat, postępowanie dyscyplinarne nie może być wszczęte, a w razie wszczęcia — należy je umorzyć.

§ 2. Jeżeli jednak czyn zawiera znamiona przestępstwa karnego, przedawnienie dyscyplinarne nie może nastąpić wcześniej niż przedawnienie karne.

Art. 81. § 1. Do orzekania w sprawach dyscyplinarnych powołane są sądy następujące:

a) sąd dyscyplinarny okręgu wojewódzkiego, orzekający w pierwszej instancji w składzie trzech sędziów wojewódzkich w sprawach przeciw sędziom zajmującym stanowiska w sądach powiatowych danego okręgu wojewódzkiego;

b) Sąd Dyscyplinarny Wyższy, orzekający w pierwszej instancji w składzie trzech sędziów Sądu Najwyższego w sprawach przeciw sędziom zajmującym stanowiska w sądach wojewódzkich, tudzież w drugiej instancji w sprawach rozpoznanych przez sąd dyscyplinarny okręgu wojewódzkiego;

c) Najwyższy Sąd Dyscyplinarny, orzekający w drugiej instancji w składzie pięciu sędziów Sądu Najwyższego w sprawach rozpoznanych w pierwszej instancji przez Sąd Dyscyplinarny Wyższy.

§ 2. Właściwość sądu określa stanowisko sędziego zajmowane w chwili wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, choćby obwiniony po wdrożeniu postępowania dyscyplinarnego objął stanowisko uzasadniające właściwość innego sądu.

§ 3. Spory o właściwość rozstrzyga Najwyższy Sąd Dyscyplinarny na posiedzeniu niejawnym.

Art. 82. § 1. Przewodniczącym sądu dyscyplinarnego okręgu wojewódzkiego jest prezes sądu wojewódzkiego.

§ 2. Członków sądu dyscyplinarnego w liczbie dziewięciu sędziów, w tym trzech zastępców przewodniczącego, wybiera zgromadzenie ogólne sądu wojewódzkiego.

Art. 83. § 1. Członków sądów dyscyplinarnych wybiera się najdalej w październiku każdego roku na rok następny.

§ 2. Podział czynności sądu dyscyplinarnego określa na rok następny pełny skład członków tego sądu.

Art. 84. Orzeczenia sądu zapadają większością głosów. Przewodniczący głosuje ostatni.

Art. 85. § 1. Przed powzięciem jakiegokolwiek orzeczenia sąd wysłucha wniosków rzecznika dyscyplinarnego.

§ 2. Rzecznikiem dyscyplinarnym w sądzie dyscyplinarnym jest sędzia wyznaczony przez Ministra Sprawiedliwości.

Art. 86. Posiedzenia sądu dyscyplinarnego okręgu wojewódzkiego odbywają się w obecności protokolanta, którym powinien być wyznaczony przez prezesa sądu wojewódzkiego sędzia lub aplikant.

Art. 87. Obwiniony może przybrać obrońcę spośród sędziów.

Art. 88. § 1. Postępowanie dyscyplinarne jest tajne.

§ 2. Rozprawa przed sądami dyscyplinarnymi jest jawna dla sędziów i asesorów uprawnionych do orzekania.

§ 3. Orzeczenia dyscyplinarne można podawać do wiadomości publicznej jedynie po ich uprawomocnieniu się, na podstawie uchwały sądu dyscyplinarnego, za zezwoleniem Ministra Sprawiedliwości.

Art. 89. § 1. Wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego władza nadzorcza przedstawia sądowi dyscyplinarnemu, po wstępnym wyjaśnieniu okoliczności koniecznych do ustalenia znamion przewinienia, przy czym obwinionemu należy dać możliwość złożenia wyjaśnień.

§ 2. Właściwy sąd dyscyplinarny na posiedzeniu niejawnym rozpoznaje wniosek i w razie uwzględnienia go wydaje uchwałę, którą wszczy na postępowanie dyscyplinarne. W uchwale należy dokładnie oznaczyć zarzuty mające być przedmiotem postępowania.

§ 3. Sąd może, przed powzięciem uchwały o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego, zarządzić wyświetlenie stanu sprawy za pośrednictwem wyznaczonego sędziego albo właściwego kierownika sądu.

§ 4. Przeciw uchwale oddalającej wniosek o wszczęcie postępowania rzecznikowi dyscyplinarnemu służy w ciągu siedmiu dni od dnia doręczenia skarga do sądu dyscyplinarnego drugiej instancji, który rozstrzyga na posiedzeniu niejawnym.

Art. 90. Wszczynając postępowanie dyscyplinarne, sąd może zarządzić od razu rozprawę lub polecić przeprowadzenie śledztwa.

Art. 91. Sędzia wyznaczony do przeprowadzenia śledztwa bada okoliczności sprawy i zbiera dowody; świadków i biegłych w razie potrzeby przesłuchuje po odebraniu przyrzeczenia.

Art. 92. Sędzia wyznaczony do przeprowadzenia śledztwa może rozciągnąć badanie na zarzuty nie wyszczególnione w uchwale wszczynającej postępowanie dyscyplinarne.

Art. 93. Na żądanie sędziego wyznaczonego do przeprowadzenia śledztwa sądy oraz inne władze państwowe obowiązane są udzielać pomocy.

Art. 94. § 1. Po ukończeniu śledztwa sędzia wyznaczony przesyła akta rzecznikowi dyscyplinarnemu w celu przedstawienia wniosku. Przed odesłaniem sędzia powinien dać obwinionemu lub jego obrońcy możliwość przejrzania akt i poczynienia wyciągów.

§ 2. Rzecznik i obwiniony mogą składać wnioski o uzupełnienie śledztwa.

Art. 95. Sąd dyscyplinarny, po otrzymaniu wniosku rzecznika dyscyplinarnego, na posiedzeniu niejawnym:

a) zarządza, w miarę potrzeby, uzupełnienie śledztwa;

b) zarządza wyznaczenie rozprawy i rozstrzyga o potrzebie wezwania świadków i biegłych;

c) wydaje wyrok skazujący, jeżeli wymierza tylko karę upomnienia;

d) umarza postępowanie dyscyplinarne.

Art. 96. § 1. W uchwale zarządzającej wyznaczenie rozprawy sąd oznacza dokładnie zarzuty mające stanowić jej przedmiot.

§ 2. Odpis uchwały doręcza się rzecznikowi dyscyplinarnemu i obwinionemu.

Art. 97. § 1. W razie skazania bez rozprawy na karę upomnienia odpis wyroku z uzasadnieniem doręcza się rzecznikowi dyscyplinarnemu i obwinionemu, którzy mogą w ciągu siedmiu dni od daty doręczenia zażądać przeprowadzenia rozprawy.

§ 2. W razie takiego żądania wyrok poprzedni uważa się za niebyły.

Art. 98. § 1. Odpis uchwały umarżającej postępowanie dyscyplinarne wraz z uzasadnieniem doręcza się rzecznikowi dyscyplinarnemu, któremu służy skarga w ciągu dni siedmiu od daty doręczenia. Skargę rozstrzyga sąd dyscyplinarny drugiej instancji na posiedzeniu niejawnym.

§ 2. Po uprawomocnieniu się uchwały doręcza się jej odpis obwinionemu.

Art. 99. § 1. Przewodniczący wyznacza dzień rozprawy i zawiadamia o nim rzecznika dyscyplinarnego, obwinionego i obrońcę oraz wzywa powołanych do rozprawy świadków i biegłych.

§ 2. Nie usprawiedliwione niestawiennictwo obwinionego lub jego obrońcy nie wstrzymuje rozpoznania sprawy.

Art. 100. Wnioski rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego w przedmiocie dowodów, przedstawione przed rozprawą, sąd rozpoznaje na posiedzeniu niejawnym.

Art. 101. § 1. Rozprawę rozpoczyna odczytanie uchwały zarządzającej jej wyznaczenie, po czym następuje przesłuchanie obwinionego. Akta dochodzeń i śledztwa można odczytać, według uznania sądu, w całości lub w części. Sąd zarządzi bezpośrednio przeprowadzenie dowodów, jakich dostarczyły dochodzenia i śledztwo lub które dopuszczono później, jeżeli to uzna za potrzebne.

§ 2. Rozprawę kończą przemówienia rzecznika dyscyplinarnego i obrońcy, po czym obwinionemu służy głos ostatni.

Art. 102. Jeżeli w toku rozprawy ujawni się nowe przewinienie, sąd może wydać co do niego wyrok tylko za zgodą rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego lub jego obrońcy. W braku zgody należy wszcząć osobne postępowanie.

Art. 103. W naradzie i głosowaniu uczestniczą wyłącznie sędziowie orzekający.

Art. 104. § 1. Koszty postępowania dyscyplinarnego ponosi w razie wyroku skazującego obwiniony, w innych wypadkach — Skarb Państwa.

§ 2. Sąd ma prawo, uwzględniając sposób obrony obwinionego i jego stosunki majątkowe, zwolnić go od zwrotu całości lub części kosztów.

Art. 105. § 1. Sąd opiera wyrok na dowodach ujawnionych w toku rozprawy.

§ 2. Sentencję wyroku, sporządzoną bezpośrednio po głosowaniu, podpisują wszyscy sędziowie, po czym przewodniczący ją ogłasza.

§ 3. Wyrok z uzasadnieniem należy sporządzić w ciągu siedmiu dni i niezwłocznie doręczyć rzecznikowi dyscyplinarnemu i obwinionemu.

Art. 106. Z przebiegu rozprawy sporządza się protokół, który zawiera wymienienie składu sądu i osób obecnych na rozprawie oraz przedstawienie przebiegu rozprawy z podaniem treści zeznań świadków i opinii biegłych. Protokół podpisują przewodniczący i protokolant.

Art. 107. § 1. Od wyroku sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji służy odwołanie obwinionemu i rzecznikowi dyscyplinarnemu.

§ 2. Odwołanie składa się w sądzie, który rozpoznawał sprawę w pierwszej instancji, w ciągu siedmiu dni od daty doręczenia wyroku.

Art. 108. § 1. Sąd odwoławczy na posiedzeniu niejawnym:

a) odrzuca odwołanie jako niedopuszczalne, spóźnione lub nie podpisane przez osobę uprawnioną albo

b) zarządza wyznaczenie rozprawy odwoławczej.

§ 2. Do postępowania odwoławczego mają odpowiednie zastosowanie przepisy o postępowaniu w pierwszej instancji. Sąd odwoławczy może zlecić uzupełnienie materiału dowodowego przez sędziego, którego wyznaczy sąd dyscyplinarny pierwszej instancji.

Art. 109. § 1. W razie śmierci obwinionego przed uprawomocnieniem się wyroku sąd umarza postępowanie.

§ 2. Jeżeli obwiniony w toku postępowania występuje ze służby sędziowskiej, postępowanie dyscyplinarne toczy się dalej, przy czym w razie, gdy obwiniony przechodzi do innej służby państwowej, adwokatury lub notariatu, sąd przesyła wyrok jego zwierzchności.

Art. 110. § 1. Po uprawomocnieniu się wyroku przewodniczący sądu pierwszej instancji przesyła odpis wyroku z uzasadnieniem Ministrowi Sprawiedliwości, nadto — właściwemu prezesowi sądu wojewódzkiego, a o ile chodzi o sędziów Sądu Najwyższego — Pierwszemu Prezesowi.

§ 2. Wykonanie wyroku w stosunku do sędziów sądów powszechnych należy do Ministra Sprawiedliwości, a co do kar wymienionych w art. 77 pod lit. a) oraz b) — do prezesa sądu wojewódzkiego.

Art. 111. Wznowienie postępowania dyscyplinarnego na niekorzyść obwinionego może nastąpić na wniosek właściwej władzy nadzorczej, jeżeli umorzenie sprawy albo wydanie wyroku nastąpiło wskutek przestępstwa karnego, albo jeżeli w ciągu pięciu lat od umorzenia lub wyroku wyjdą na jaw nowe okoliczności lub dowody, które mogą uzasadnić skazanie lub wymierzenie kary surowszej.

Art. 112. § 1. Wznowienie postępowania dyscyplinarnego na korzyść skazanego może nastąpić nawet po jego śmierci, jeżeli wyjdą na jaw nowe okoliczności lub dowody, które mogą uzasadnić uniewinnienie lub wymierzenie kary łagodniejszej.

§ 2. W razie śmierci skazanego wnioski o wznowienie przedstawiać mogą małżonek skazanego, jego krewni w linii prostej oraz rzecznik dyscyplinarny.

Art. 113. § 1. Wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego składa się do sądu, który rozpoznawał sprawę w pierwszej instancji, najpóźniej w ciągu trzech miesięcy od chwili powzięcia przez uprawnionego do wniosku wiadomości o okolicznościach wymienionych w art. 111 lub 112.

§ 2. Sąd rozpoznaje wniosek na posiedzeniu niejawnym, po zażądaniu pisemnego oświadczenia strony przeciwnej i przeprowadzeniu w razie potrzeby śledztwa.

§ 3. Uchwały w przedmiocie wznowienia ulegają zaskarżeniu w ciągu siedmiu dni od doręczenia. Sąd dyscyplinarny drugiej instancji rozstrzyga skargę na posiedzeniu niejawnym.

§ 4. Wznawiając postępowanie, sąd może zarządzić wstrzymanie wykonania wyroku.

Art. 114. Jeżeli dopuszczono wznowienie na korzyść skazanego, w nowym wyroku nie można wymierzyć kary surowszej.

Art. 115. Jeżeli przewinienie zawiera cechy przestępstwa karnego, sąd wydaje uchwałę w myśl art. 49, co nie wstrzymuje toku postępowania dyscyplinarnego.

Art. 116. § 1. Po prawomocnym zakończeniu postępowania karnego przeciw sędziemu sąd karny przesyła akta właściwemu sądowi dyscyplinarnemu pierwszej instancji. Jeżeli postępowanie dyscyplinarne nie było wszczęte, sąd dyscyplinarny poweźmie uchwałę, czy należy je wszcząć, choćby sąd karny wydał wyrok uniewinniający; przepis art. 89 § 4 ma tu zastosowanie.

§ 2. Jeżeli przeciw sędziemu zapadł prawomocny wyrok karny, pociągający za sobą w myśl ustawy utratę stanowiska, sąd dyscyplinarny zawiadamia o tym Ministra Sprawiedliwości, który zarządza wydalenie skazanego ze służby, chociażby już wykonano wyrok dyscyplinarny skazujący na karę łagodniejszą niż wydalenie.

Art. 117. § 1. Odpis prawomocnego wyroku skazującego na karę dyscyplinarną dołącza się do akt osobowych i zamieszcza o nim wzmiankę w wykazie służbowym.

§ 2. Po upływie pięciu lat od daty uprawomocnienia się wyroku dyscyplinarnego, orzekającego kary przewidziane w art. 77 pod a) — d), Minister Sprawiedliwości na wniosek skazanego zarządza sporządzenie nowego wykazu służbowego z opuszczeniem wzmianki o wyroku dyscyplinarnym, jeżeli w ciągu tego okresu nie było innego wyroku skazującego.

Art. 118. § 1. Jeżeli miejsce pobytu obwinionego jest nieznane i nie da się bez szczególnych trudności ustalić, wszelkie pisma doręcza się jego obrońcy, którego w razie potrzeby wyznaczyć należy z urzędu.

§ 2. W razie wyroku skazującego, zapadłego w warunkach § 1, obwiniony może w ciągu miesiąca od daty, kiedy się o nim dowiedział, zażądać wznowienia postępowania, choćby nie zachodziły warunki wymienione w art. 112.

§ 3. Przepis art. 112 § 2 ma odpowiednie zastosowanie.

Art. 119. Podanie wysłane pocztą lub telegraficznie uważa się za wniesione w dniu oddania w polskim urzędzie pocztowym lub telegraficznym.

Art. 120. § 1. Sąd dyscyplinarny drugiej instancji na posiedzeniu niejawnym może na prośbę obwinionego przywrócić termin chybiony.

§ 2. Wniosek o przywrócenie terminu składa się wraz z odwołaniem lub skargą do sądu pierwszej instancji w ciągu siedmiu dni po ustaniu przeszkody.

Art. 121. Pisma dotyczące postępowania dyscyplinarnego są wolne od wszelkich opłat.

Art. 122. § 1. Minister Sprawiedliwości może wnieść rewizję nadzwyczajną do Najwyższego Sądu Dyscyplinarnego od każdego prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego, a Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego od każdego prawomocnego orzeczenia wydanego przez Sąd Dyscyplinarny Wyższy lub Najwyższy Sąd Dyscyplinarny.

§ 2. Rewizję nadzwyczajną na niekorzyść obwinionego można wnieść tylko w terminie sześciu miesięcy od uprawomocnienia się wyroku.

§ 3. Rewizję nadzwyczajną od wyroku Najwyższego Sądu Dyscyplinarnego rozpoznaje Najwyższy Sąd Dyscyplinarny w składzie siedmiu sędziów z wyłączeniem sędziów, którzy wydali zaskarżony wyrok.

Art. 123. O ile przepisy rozdziału niniejszego nie zawierają odmiennych postanowień, mają odpowiednie zastosowanie przepisy kodeksu postępowania karnego.

Rozdział VII.

Zawieszenie w czynnościach służbowych.

Art. 124. Sąd dyscyplinarny pierwszej instancji na posiedzeniu niejawnym może zawiesić w czynnościach służbowych sędziego:

a) przeciw któremu wszczęto postępowanie karne lub dyscyplinarne;

b) przeciw któremu wszczęto postępowanie sądowe o ubezwłasnowolnienie.

Art. 125. § 1. Jeżeli sędziego zaarrestowano z powodu schwytania na gorącym uczynku albo jeżeli ze względu na rodzaj czynu sędziego powaga sądu lub istotne interesy służby wymagają natychmiastowego usunięcia go od wykonywania obowiązków służbowych, władza nadzorcza może zarządzić natychmiastową przerwę w czynnościach służbowych sędziego aż do postanowienia sądu dyscyplinarnego.

§ 2. O zarządzeniu tym należy jednocześnie zawiadomić sąd dyscyplinarny pierwszej instancji, który powinien niezwłocznie wydać uchwałę w przedmiocie zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych.

Art. 126. § 1. Podczas zawieszenia sędziego nie może uzyskać wyższej grupy uposażenia.

§ 2. Na czas trwania zawieszenia z powodu postępowania karnego lub dyscyplinarnego sąd dyscyplinarny może ograniczyć uposażenie sędziego, nie więcej jednak niż do połowy.

Art. 127. Zawieszenie ustaje samo przez się z chwilą prawomocnego ukończenia postępowania dyscyplinarnego, jeżeli sąd dyscyplinarny nie uchylił go wcześniej.

Art. 128. Uchwały w przedmiocie zawieszenia ulegają zaskarżeniu w ciągu siedmiu dni od doręczenia; skarga nie wstrzymuje wykonania. Skargę rozstrzyga sąd dyscyplinarny drugiej instancji na posiedzeniu niejawnym.

Art. 129. § 1. W razie umorzenia postępowania, wydania wyroku uniewinniającego albo skazania na upomnienie sędziemu zwraca się zatrzymaną część uposażenia.

§ 2. W razie skazania na wydalenie ze służby sędziowskiej zatrzymana część uposażenia przechodzi na rzecz Skarbu Państwa. W innych wy-

padkach sąd stanowi w wyroku, czy zatrzymana część uposażenia ma być sędziemu zwrócona (§ 1), czy też przechodzi na rzecz Skarbu Państwa.

DZIAŁ III

Aplikanci sądowi.

Art. 131. Aplikantów sądowych mianuje i zwalnia prezes sądu wojewódzkiego.

Art. 132. Aplikantem może być mianowany ten, kto odpowiada wymaganiom wymienionym w art. 50 pkt a)—d).

Art. 133. Aplikacja sądowa polega na zaznajomieniu się z czynnościami sędziego i sekretariatów sądowych.

Art. 134. § 1. Aplikacja sądowa trwa dwa lata.

§ 2. Po upływie dwuletniego okresu aplikacji aplikant winien przystąpić do egzaminu sędziowskiego w najbliższym terminie. W razie niedostatecznego wyniku egzaminu aplikant sądowy może przystąpić raz jeden do ponownego egzaminu, nie później jednak niż w ciągu jednego roku od daty egzaminu poprzedniego. W razie nieprzystąpienia do egzaminu lub niezdania go w drugim terminie aplikant sądowy zostaje zwolniony.

§ 3. Zezwolenie na zdawanie egzaminu w późniejszym terminie od przewidzianego w § 2 może być udzielone w razie stwierdzenia niemożności poddania się egzaminowi w terminie przepisanych. Zezwolenia udziela Minister Sprawiedliwości na wniosek prezesa sądu wojewódzkiego.

Art. 135. § 1. Aplikanta, który ukończył aplikację i zdał egzamin sędziowski, Minister Sprawiedliwości może mianować asesorem sądowym.

§ 2. Minister Sprawiedliwości może powierzyć asesorowi sądowemu na określony czas pełnienie czynności sędziowskich. W zakresie orzekania asesor podlega tylko ustawie.

Art. 136. Minister Sprawiedliwości w drodze rozporządzenia określi skład komisji egzaminacyjnej dla aplikantów sądowych, sposób powoływania jej członków, wysokość ich wynagrodzenia, postępowanie komisji egzaminacyjnej i zakres egzaminu sędziowskiego, organizację aplikacji sądowej i czynności asesorów, prawa i obowiązki aplikantów i asesorów oraz ich odpowiedzialność dyscyplinarną.

DZIAŁ IV

Sekretariaty, komornicy i inni pracownicy sądowi.

Art. 137. Sekretariaty sądów składają się z sekretarzy sądowych, urzędników kancelaryjnych i innych funkcjonariuszów.

Art. 138. § 1. W sądach powiatowych urzędują komornicy do pełnienia czynności egzekucyjnych i innych, wskazanych w ustawach.

§ 2. W sądach są czynni woźni sądowi.

Art. 139. § 1. Sekretarzem sądowym lub komornikiem może być mianowany każdy, kto odpowiada warunkom wymaganym dla objęcia urzędów państwowych, odbył służbę przygotowawczą i złożył przepisany egzamin.

§ 2. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości określi szczególne warunki dopuszczenia do służby, poza warunkami ogólnymi przewidzianymi w przepisach o państwowej służbie cywilnej, zakres egzaminu, skutki niezłożenia egzaminu w ciągu pewnego czasu po ukończeniu służby przygotowawczej, władze mianujące i tryb mianowania, wreszcie co do komorników — także ich prawa i obowiązki oraz odpowiedzialność dyscyplinarną.

§ 3. Od odbycia służby przygotowawczej i złożenia egzaminu wolni są aplikanci sądowi.

Art. 140. § 1. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości określi ustrój i zakres działania sekretariatów sądowych oraz innych urzędów administracji sądowej (rachuby, depozytów sądowych itd.), tudzież warunki szczególne przyjęcia urzędników kancelaryjnych i innych funkcyjna-

riuszów, poza ogólnymi warunkami przewidzianymi w przepisach o państwowej służbie cywilnej.

Art. 141. O ile ustawy inaczej nie stanowią, mają zastosowanie do sekretarzy, urzędników kancelaryjnych i innych funkcjonariuszów sądowych, tudzież do komorników i woźnych sądowych przepisy dotyczące funkcjonariuszów państwowych.

DZIAŁ V

Przepisy końcowe.

Art. 143. Z dniem wejścia w życie niniejszego prawa tracą moc wszystkie przepisy dotychczasowe, dotyczące przedmiotów unormowanych w tym prawie.

49

U S T A W A

z dnia 25 lutego 1964 r.

KODEKS RODZINNY I OPIEKUŃCZY *)

(Dziennik Ustaw z dnia 5 marca 1964 r. Nr 9, poz. 59)

(Wyciąg)

Tytuł I.

MAŁŻEŃSTWO

DZIAŁ II

Prawa i obowiązki małżonków.

Art. 28. Jeżeli jeden z małżonków pozostających we wspólnym pożyciu nie spełnia ciężącego na nim obowiązku przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny, sąd może nakazać, ażeby wynagrodzenie za pracę albo inne należności przypadające temu małżonkowi były w całości lub w części wypłacane do rąk drugiego małżonka.

Art. 29. W razie przemijającej przeszkody, która dotyczy jednego z małżonków pozostających we wspólnym pożyciu, drugi małżonek może za niego działać w sprawach zwykłego zarządu, w szczególności może bez pełnomocnictwa pobierać przypadające należności, chyba że sprzeciwia się temu małżonek, którego przeszkoda dotyczy. Względem osób trzecich sprzeciw jest skuteczny, jeżeli był im wiadomy.

DZIAŁ III

Stosunki majątkowe między małżonkami.

Rozdział I.

Wspólność ustawowa.

Art. 32. § 1. Dorobkiem małżonków są przedmioty majątkowe nabyte w czasie trwania wspólności ustawowej przez oboje małżonków lub przez jednego z nich.

§ 2. W szczególności stanowią dorobek małżonków:

1) pobrane wynagrodzenie za pracę oraz za inne usługi świadczone osobiście przez któregośkolwiek z małżonków;

Art. 33. Odrębny majątek każdego z małżonków stanowią:

8) wierzytelności o wynagrodzenie za pracę lub za inne usługi świadczone osobiście przez jednego z małżonków;

9) przedmioty majątkowe uzyskane z tytułu nagrody za osobiste osiągnięcia jednego z małżonków;

10) prawa autorskie twórcy, prawa twórcy wynalazku, wzoru lub projektu racjonalizatorskiego.

Rozdział II.

Zmiana lub wyłączenie wspólności ustawowej.

Art. 47. § 1. Małżonkowie mogą przez umowę wspólność ustawową rozszerzyć, ograniczyć lub wyłączyć. Umowa powinna być zawarta w formie aktu notarialnego. Można ją zawrzeć także przed zawarciem małżeństwa.

Art. 49. § 1. Nie można przez umowę rozszerzyć zakresu wspólności na:

3) niewymagalne jeszcze wierzytelności o wynagrodzenie za pracę albo za inne usługi świadczone osobiście przez jednego z małżonków.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki
Sekretarz Rady Państwa: J. Horodecki

*) Kodeks rodzinny i opiekuńczy wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1965 r.

50

UCHWAŁA Nr 28 RADY MINISTRÓW

z dnia 4 lutego 1964 r.

w sprawie zasad gospodarowania funduszem płac uczniów.*(Monitor Polski z dnia 25 lutego 1964 r. Nr 13, poz. 58)*

Rada Ministrów w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych uchwala, co następuje:

§ 1. Z limitowanego funduszu płac uczniów mogą być wypłacane wynagrodzenia:

1) młodocianym zatrudnionym w zakładzie pracy w celu nauki zawodu lub przyuczenia do określonej pracy,

2) pełnoletnim uczniom, którzy jako młodociani zawarli z zakładem pracy umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy i po osiągnięciu pełnoletności kontynuują tę naukę na tych samych zasadach,

3) robotnikom pełnoletnim zwerbowanym do pracy w górnictwie — przez okres do 28 dni.

§ 2. 1. Młodocianym rozpoczynającym naukę zawodu w zakładzie pracy po dniu wejścia w życie niniejszej uchwały przysługuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości najniższej uczniowskiej stawki płac przewidzianej w widelkowym systemie płac dla danego roku nauki zawodu. Wynagrodzenie to nie może być podwyższone w ciągu roku.

2. Przepisy ust. 1 mają zastosowanie do młodocianych rozpoczynających w zakładzie pracy pierwszy lub drugi rok nauki zawodu.

3. W uzasadnionych przypadkach w stosunku do określonych deficytowych zawodów szczególnie ważnych dla gospodarki narodowej Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac w porozumieniu z Ministrem Oświaty może na wniosek właściwego ministra wyrazić zgodę na ustalenie uczniowskiej stawki płac w innej wysokości niż przewidziana w ust. 1.

§ 3. Młodocianym rozpoczynającym przyuczenie do określonej pracy po dniu wejścia w życie niniejszej uchwały przysługuje w całym okresie przyuczenia najniższa uczniowska stawka płac przewidziana dla pierwszego roku nauki zawodu.

§ 4. Uczniowi przysługuje prawo do wyższej uczniowskiej stawki płac przewidzianej w następnym wyższym roku nauki zawodu po zaliczeniu poprzedniego roku praktycznej i teoretycznej nauki zawodu łącznie z uzyskaniem promocji do następnej klasy.

§ 5. 1. Przyznawanie uczniom w trzecim i czwartym roku nauki zawodu — wynagradzanym według czasowego systemu płac — premii za jakościowe wyniki pracy w wysokości do 25%

może nastąpić wyłącznie za konkretne osiągnięcia zarówno w praktycznej, jak i teoretycznej nauce zawodu.

2. Właściwi ministrowie w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac wydadzą ramowe regulaminy określające zasady przyznawania premii uczniom, o których mowa w ust. 1.

§ 6. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac przedstawi w terminie do dnia 1 kwietnia 1964 r. Komitetowi Ekonomicznemu Rady Ministrów wnioski w sprawie skorygowania limitów zatrudnienia i funduszu płac uczniów na 1964 r.

§ 7. Zobowiązuje się Ministra Górnictwa i Energetyki do wypłacania środków na pomoc materialną dla uczniów zasadniczych szkół górniczych z limitowanego funduszu płac uczniów. W związku z tym upoważnia się Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów do odpowiedniego zwiększenia w porozumieniu z Ministrem Górnictwa i Energetyki w 1964 r. limitu funduszu płac uczniów w resorcie górnictwa i energetyki.

§ 8. Zaleca się centralnym organizacjom spółdzielczym wprowadzenie przepisów niniejszej uchwały oraz przystosowanie zasad wynagradzania uczniów podległych im szkół przyzakładowych do zasad obowiązujących w resortowych szkołach przyzakładowych szkolących w tych samych zawodach.

§ 9. Zobowiązuje się Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego do dokonania w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac oraz Ministrem Oświaty odpowiednich zmian w sprawozdawczości statystycznej dotyczącej zatrudniania uczniów i wydatkowego funduszu płac uczniów.

§ 10. Wykonanie uchwały porucza się zainteresowanym ministrom (kierownikom urzędów centralnych) oraz przewodniczącym prezydiów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw).

§ 11. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

51

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GÓRNICTWA I ENERGETYKI

z dnia 30 stycznia 1964 r.

w sprawie kwalifikacji nauczycieli i wychowawców szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych i opiekuńczo-wychowawczych podległych Ministrowi Górnictwa i Energetyki.*(Dziennik Ustaw z dnia 22 lutego 1964 r. Nr 7, poz. 43)*

Na podstawie art. 34 ust. 1 i 2 oraz art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 15 lipca 1961 r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania (Dz. U. Nr 32, poz. 160) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zakresie kwalifikacji nauczycieli i wychowawców szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych i opiekuńczo-wychowawczych podległych Ministrowi Górnictwa i Ener-

getyki stosuje się przepisy rozporządzenia Ministra Oświaty z dnia 12 kwietnia 1962 r. w sprawie kwalifikacji nauczycieli i wychowawców szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych i opiekuńczo-wychowawczych podległych Ministrowi Oświaty (Dz. U. Nr 30, poz. 141), zwanego w dalszym ciągu „rozporządzeniem Ministra Oświaty”, ze zmianami wynikającymi z przepisów niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Uprawnienia Ministra Oświaty określone w § 4 ust. 1, § 14 ust. 1 pkt 1, § 26 ust. 2, § 27, § 28 ust. 7 i § 32 ust. 3 rozporządzenia Ministra Oświaty wykonuje Minister Górnictwa i Energetyki w porozumieniu z Ministrem Oświaty.

§ 3. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania w ośrodkach szkolenia zawodowego posiada osoba, która posiada te kwalifikacje w szkołach zawodowych odpowiedniego stopnia.

§ 4. Kierownicy zajęć praktycznych, kierownicy pól szkoleniowych i kierownicy szkolenia na powierzchni oraz nauczyciele zawodu w szkołach górniczych uzyskują kwalifikacje zawodowe po spełnieniu warunków określonych w § 28 ust. 1 rozporządzenia Ministra Oświaty, jeżeli ponadto:

1) kierownicy zajęć praktycznych, kierownicy pól szkoleniowych i kierownicy szkolenia na powierzchni posiadają kwalifikacje naukowe i zawodowe wymagane od osób średniego dozoru ruchu zakładu górniczego,

2) nauczyciele zawodu w szkołach górniczych posiadają co najmniej kwalifikacje naukowe i zawodowe wymagane od osób niższego dozoru ruchu zakładu górniczego, określone w § 13 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 sierpnia 1959 r. w sprawie warunków ogólnych, naukowych i zawodowych, jakim powinny odpowiadać osoby, mające sprawować kierownictwo i dozór ruchu zakładu górniczego (Dz. U. Nr 48, poz. 292).

§ 5. Nauczyciele i wychowawcy, którzy uzyskali w trybie rozporządzenia Ministra Oświaty lub w trybie rozporządzenia wydanego na podstawie art. 34 ust. 1 i 2 oraz art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 15 lipca 1961 r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania przez innych ministrów niż Minister Oświaty kwalifikacje do nauczania lub prowadzenia zajęć wychowawczych w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych i opiekuńczo-wychowawczych podległych Ministrowi Oświaty lub innym ministrom, posiadają te kwalifikacje w szkołach podległych Ministro-

wi Górnictwa i Energetyki, a w odniesieniu do osób wymienionych w § 4 — po spełnieniu przez nich wymagań określonych w tym przepisie.

§ 6. W skład komisji, która przeprowadza egzamin na nauczyciela zawodu w szkołach górniczych stosownie do przepisu § 13 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Oświaty, oraz komisji przeprowadzającej egzamin kwalifikacyjny dla nauczycieli zawodu w szkołach górniczych stosownie do przepisu § 28 ust. 3 rozporządzenia Ministra Oświaty, wchodzi ponadto: przedstawiciel okręgowego urzędu górniczego i przedstawiciel Związku Zawodowego Górników.

§ 7. Komisję egzaminacyjną dla przeprowadzenia egzaminu kwalifikacyjnego przewidzianego w § 28 rozporządzenia Ministra Oświaty powołuje Zarząd Szkolenia Zawodowego Ministerstwa Górnictwa i Energetyki.

§ 8. Kwalifikacje ideowo-moralne, o których mowa w § 30 rozporządzenia Ministra Oświaty, kandydatów na nauczycieli lub wychowawców sprawdza Zarząd Szkolenia Zawodowego Ministerstwa Górnictwa i Energetyki lub dyrektor szkoły wyznaczony przez Ministra Górnictwa i Energetyki.

§ 9. Do nauczycieli i wychowawców zatrudnionych w szkołach oraz innych placówkach oświatowo-wychowawczych i opiekuńczo-wychowawczych podległych Ministrowi Górnictwa i Energetyki oraz do nauczycieli i wychowawców, którzy uzyskali na podstawie dotychczasowych przepisów kwalifikacje zawodowe do nauczania i prowadzenia zajęć dydaktycznych w tych szkołach, stosuje się odpowiednio przepisy § 34 rozporządzenia Ministra Oświaty, z tym że przez użyte w tych przepisach określenie „z dniem wejścia w życie rozporządzenia” rozumie się termin wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 10. Stosownie do art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1961 r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania w stosunku do nauczycieli oraz wychowawców szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych i opiekuńczo-wychowawczych podległych Ministrowi Górnictwa i Energetyki tracą moc przepisy z dnia 21 października 1932 r. o kwalifikacjach zawodowych do nauczania w szkołach i na kursach zawodowych (Dz. U. Nr 91, poz. 774 z późniejszymi zmianami).

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Górnictwa i Energetyki: *J. Mitreğa*

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 8 lutego 1964 r.

w sprawie orzekania o czasowej niezdolności do pracy.

(Dziennik Ustaw z dnia 22 lutego 1964 r. Nr 7, poz. 44)

Na podstawie art. 16 ust. 4 ustawy z dnia 28 października 1948 r. o zakładach społecznych służby zdrowia i planowej gospodarce w służbie zdrowia (Dz. U. z 1948 r. Nr 55, poz. 434, z 1950 r. Nr 36, poz. 327 i 334, z 1951 r. Nr 1, poz. 2 i z 1955 r. Nr 11, poz. 67) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie dotyczy orzekania przez zakłady społeczne służby zdrowia:

1) o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby,

2) o stanie zdrowia w postępowaniu o przedłużenie okresu zasiłkowego,

3) o potrzebie opieki domowej nad chorym członkiem rodziny,

4) o czasowym ograniczeniu zdolności do pracy (o potrzebie powstrzymania się od pracy w godzinach nadliczbowych i w porze nocnej bądź o potrzebie zmiany rodzaju i warunków pracy),

5) o przewidywanej dacie porodu i dacie porodu odbytego.

2. Przepisy rozporządzenia dotyczące orzekania przez szpitale stosuje się odpowiednio do sanatoriów, z wyjątkiem sanatoriów uzdrowiskowych, oraz do klinik, leczniczych działów instytutów naukowo-badawczych i oddziałów chorych leżących w przychodniach bądź w stacjach pogotowia ratunkowego, a przepisy dotyczące orzekania przez przychodnie stosuje się odpowiednio do ośrodków zdrowia.

§ 2. 1. Orzeczenia określone w § 1 ust. 1 wydaje zakład społeczny służby zdrowia obowiązany do udzielania pomocy leczniczej osobie, której orzeczenie dotyczy.

2. Pracownikowi pozostającemu w związku z zatrudnieniem pod opieką przychodni przyzakładowej lub międzyzakładowej bądź przychodni (punktu lekarskiego) przy usługowym zakładzie pracy orzeczenia określone w § 1 ust. 1 pkt 1 i 4 wydaje ta przychodnia (punkt), chyba że zachodzą okoliczności uniemożliwiające choremu korzystanie z tego zakładu.

§ 3. 1. W zakładach społecznych służby zdrowia orzekają:

1) lekarze i lekarze dentyści, udzielający świadczeń leczniczo-zapobiegawczych,

2) lekarze-kierownicy przychodni i ośrodków zdrowia,

3) komisje lekarskie.

2. Ponadto na podstawie upoważnienia właściwego do spraw zdrowia i opieki społecznej organu prezydium powiatowej (miejskiej w mieście stanowiącym powiat miejski, dzielnicowej w mieście wyłączonym z województwa) rady narodowej mogą orzekać:

1) starsi felczerzy i felczerzy udzielający świadczeń leczniczo-zapobiegawczych oraz

2) położne przychodni w zakresie ustalania daty odbytego porodu.

§ 4. 1. Komisje lekarskie działają w szpitalach i składają się z dwóch lekarzy, z których jednym jest dyrektor szpitala lub lekarz przez niego wyznaczony, a drugim lekarz, pod którego opieką chory się znajduje.

2. Właściwe do spraw zdrowia i opieki społecznej organy prezydiów powiatowych (miejskich w miastach stanowiących powiaty miejskie, dzielnicowych w miastach wyłączonych z województw) rad narodowych powołują dwuosobowe komisje lekarskie w przychodniach obwodowych i innych określonych przychodniach oraz ustalają ich właściwość miejscową.

§ 5. 1. Orzeczenie powinno być oparte na wynikach bezpośredniego badania stanu zdrowia i sporządzone na karcie choroby (historii choroby).

2. Komisja lekarska w przychodni:

1) zleca lekarzowi będącemu jej członkiem

badanie obłożnie chorego przebywającego w domu,

2) może w drodze wyjątku zaniechać badania obłożnie chorego przebywającego w domu i wydać orzeczenie zaoczne, jeżeli przedłożona dokumentacja lekarska jest wystarczająca i nie budzi wątpliwości.

3. Orzeczenie przychodni powinno zawierać:

1) wywiad chorobowy, dane o dotychczasowym leczeniu i o przerwach w pracy spowodowanych tą samą chorobą,

2) wyniki badania oraz wyniki dodatkowych badań rozpoznawczych,

3) rozpoznanie choroby oraz jej numer statystyczny,

4) zastosowane leczenie oraz udzielone choremu wskazówki lecznicze,

5) okres niezdolności (ograniczonej zdolności) do pracy w razie jej stwierdzenia,

6) uzasadnienie,

7) podpisy osób wydających orzeczenie.

4. Orzeczenie szpitala powinno zawierać dane określone w ust. 3 pkt 5—7.

§ 6. 1. Czasową niezdolność do pracy orzeka się na okres od dnia badania.

2. Okres bezpośrednio poprzedzający dzień badania i nie dłuższy niż 3 dni może być objęty orzeczeniem, jeżeli:

1) w wyniku badania stwierdza się, że stan zdrowia osoby badanej powodował w tym okresie niezdolność do pracy oraz

2) zostało stwierdzone, że:

a) mimo zawiadomienia we właściwym czasie zakładu społecznego służby zdrowia o potrzebie udzielenia pomocy, zakład ten pomocy nie udzielił albo

b) szczególne okoliczności usprawiedliwiają niezawiadomienie we właściwym czasie o potrzebie udzielenia pomocy.

3. Okres bezpośrednio poprzedzający dzień badania, dłuższy niż trzy dni, może być objęty orzeczeniem w przypadkach wyjątkowo uzasadnionych w odniesieniu do chorych psychicznie, niezdolnych do oceny swego postępowania, oraz chorych obłożnie, którzy pomimo skierowania przez przychodnię i niezwłocznego zgłoszenia się do szpitala nie zostali przyjęci do szpitala.

§ 7. Na podstawie orzeczenia zakład społeczny służby zdrowia wydaje pracownikowi zaświadczenie według wzoru ustalonego przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Prezesem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 8. 1. O czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby orzekają w przychodni:

1) lekarze w przypadkach wszelkich chorób — na okres do 10 dni,

2) lekarze uznani za specjalistów w przypadkach chorób z zakresu ich specjalności — na okres do 15 dni,

3) lekarze dentyści — na okres do 7 dni,

4) starsi felczerzy i felczerzy — w granicach okresu ustalonego przez właściwy do spraw zdrowia i opieki społecznej organ prezydium powiatowej (miejskiej w mieście stanowiącym powiat miejski, dzielnicowej w mieście wyłączono-

nym z województwa) rady narodowej — nie dłuższego jednak niż 7 dni.

2. Orzeczenia wydaje się jednorazowo lub kilkakrotnie na okresy nie dłuższe łącznie niż określone w ust. 1.

3. Okres niezdolności jednorazowo orzeczony przez lekarza dentystę lub starszego felczera bądź felczera nie może przekraczać 3 dni.

4. Przepisy ust. 1—3 nie dotyczą orzekania o czasowej niezdolności do pracy w okresie poprzedzającym dzień badania (§ 6 ust. 2 i 3).

§ 9. Lekarze (lekarze dentyści, starsi felczerzy, felczerzy), którzy podejmują leczenie chorego uznanego bezpośrednio przedtem za czasowo niezdolnego do pracy, mogą orzec dalszą niezdolność do pracy tego chorego na czas nie dłuższy niż stanowiący uzupełnienie okresów przewidzianych w § 8 ust. 1.

§ 10. 1. Na wniosek lekarza (lekarza dentysty, starszego felczera, felczera) okres czasowej niezdolności do pracy może przedłużyć:

1) po upływie okresów określonych w § 8:

a) lekarz-kierownik ośrodka zdrowia — na okres nie dłuższy niż 15 dni,

b) lekarz-kierownik przychodni — na okres nie dłuższy niż 30 dni,

2) po upływie okresów, o których mowa w pkt 1 — komisja lekarska w przychodni na okres każdorazowo nie dłuższy niż 30 dni.

2. W razie wydania orzeczenia przez lekarza-kierownika przychodni, lekarza-kierownika ośrodka zdrowia lub komisję lekarską, okres czasowej niezdolności do pracy może przedłużyć tylko komisja lekarska w przychodni.

3. Lekarz-kierownik przychodni i lekarz-kierownik ośrodka zdrowia może za zgodą właściwego do spraw zdrowia i opieki społecznej organu prezydium powiatowej (miejskiej w mieście stanowiącym powiat miejski, dzielnicowej w mieście wyłączonym z województwa) rady narodowej przekazać swoje uprawnienia do orzekania innemu lekarzowi zatrudnionemu w tym zakładzie.

§ 11. 1. Lekarz (lekarz dentysta, starszy felczer, felczer) kieruje pracownika:

1) do kierownika przychodni (ośrodka zdrowia), jeżeli:

a) zachodzi potrzeba orzeczenia niezdolności do pracy w okresie bezpośrednio poprzedzającym dzień badania (§ 6 ust. 2 i 3),

b) zachodzi potrzeba przedłużenia okresu niezdolności do pracy orzeczonego w myśl § 8,

c) zachodzi wątpliwość co do uznania pracownika za niezdolnego do pracy albo

d) pracownik nie godzi się z uznaniem go za zdolnego do pracy,

2) do komisji lekarskiej w przychodni, jeżeli zachodzi potrzeba przedłużenia okresu niezdolności do pracy po upływie okresu przewidzianego w § 10 ust. 1 pkt 1 lub 2.

2. Kierownik przychodni (ośrodka zdrowia) kieruje pracownika do komisji lekarskiej, jeżeli ma wątpliwości co do uznania go za niezdolnego do pracy.

3. Lekarz (lekarz dentysta, starszy felczer lub felczer) i lekarz-kierownik przychodni (ośrodka

zdrowia) powinien w skierowaniu wypowiedzieć się, czy pracownik ze względu na stan swego zdrowia może stawić się na badanie.

§ 12. 1. W szpitalach orzekają o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby ordynatorzy oddziałów na wniosek lekarza bezpośrednio opiekującego się chorym:

1) na okres pobytu w szpitalu oraz

2) na okres po wypisaniu ze szpitala, nie dłuższy jednak niż 15 dni.

2. Jeżeli ordynator oddziału uzna, że okres wymieniony w ust. 1 pkt 2 jest niewystarczający, kieruje chorego na komisję lekarską w szpitalu, która może orzec o niezdolności do pracy na okres nie dłuższy niż 30 dni.

§ 13. 1. O czasowej niezdolności do pracy z powodu nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania orzeka na okres do 4 dni lekarz (starszy felczer, felczer) stacji pogotowia ratunkowego lub lekarz szpitala pełniącego ostry dyżur.

2. O przedłużeniu okresu orzeczonego w myśl ust. 1 orzeka zakład podejmujący dalsze leczenie.

§ 14. 1. Każde zaświadczenie o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby wydane pracownikowi zatrudnionemu w zakładzie objętym opieką przychodni przyzakładowej lub międzyzakładowej albo przychodni (punktu lekarskiego) przy usługowym zakładzie pracy podlega zarejestrowaniu przez tę przychodnię (punkt).

2. Zakład pracy określony w ust. 1 jest obowiązany przedkładać do zarejestrowania zaświadczenia o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby, niezwłocznie po ich otrzymaniu od pracowników, jeżeli zaświadczenia te nie zostały uprzednio zarejestrowane bądź zarejestrowane i poświadczone (§ 15 ust. 1).

§ 15. 1. Zaświadczenie o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby, wydane pracownikowi zatrudnionemu w zakładzie pracy objętym opieką przychodni przyzakładowej lub międzyzakładowej albo przychodni (punktu) przy usługowym zakładzie pracy, oprócz rejestracji (§ 14 ust. 1), podlega poświadczeniu przez tę przychodnię (punkt), jeżeli zostało wystawione przez inny zakład społeczny służby zdrowia, a pracownik przebywa w miejscu zamieszkania i według wskazań lekarskich podanych w zaświadczeniu może chodzić. Zaświadczenie to pracownik przedkłada do poświadczenia osobiście.

2. Zaświadczenie określone w ust. 1 nie podlega poświadczeniu, jeżeli:

1) orzeczony w zaświadczeniu okres niezdolności do pracy upływa w dniu, w którym pracownik zgłasza się do przychodni (punktu), lub upłynął już przed tym dniem,

2) w dniu, w którym zaświadczenie zostaje przedłożone do poświadczenia, kierownik przychodni (punktu) lub jego upoważniony zastępca nie jest obecny w pracy.

3. Właściwy do spraw zdrowia i opieki społecznej organ prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) może zawiesić na czas określony obowiązek poświadczenia zaświadczeń przez przychodnię (punkt), która z uzasadnionych po-

wodów nie może przejściowo wykonywać tego obowiązku.

§ 16. 1. Lekarz kierujący przychodnią (punktem) określoną w § 15 ust. 1 lub jego upoważniony zastępca, po zbadaniu pracownika, którego dotyczy zaświadczenie podlegające poświadczeniu:

1) poświadcza to zaświadczenie — jeżeli nie ma wątpliwości co do jego zasadności, albo

2) zatrzymuje to zaświadczenie i wystawia nowe zaświadczenie o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby, w którym stwierdza niezdolność do pracy w okresie poprzedzającym przeprowadzone przez siebie badanie, a o dalszym okresie orzeka stosownie do wyników tego badania — jeżeli doszedł do przekonania, że wobec aktualnego stanu zdrowia pracownika zbadanego orzeczony pierwotnie okres niezdolności jest za długi.

2. Jeżeli pracownik nie zgadza się ze zmianą zaświadczenia, lekarz (zastępca) określony w ust. 1 kieruje go do komisji lekarskiej w danej przychodni, a w razie braku takiej komisji — do komisji lekarskiej w obwodowej przychodni przemysłowej (górnicy, portowej), jeżeli zaś na danym terenie przychodnia taka nie została zorganizowana — do komisji lekarskiej w obwodowej przychodni przeznaczonej dla ogółu ludności.

3. Komisja lekarska (ust. 2) po zbadaniu pracownika i zapoznaniu się z całością dokumentacji lekarskiej uznaje orzeczenie lekarza (zastępcy) określonego w ust. 1 za prawidłowe lub poświadcza zakwestionowane zaświadczenie.

§ 17. 1. Jeżeli w czasie rejestracji (§ 14 ust. 1) lub poświadczenia (§ 15 ust. 1) zaświadczenie o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby nasuwa uzasadnione podejrzenie co do jego zasadności, lekarz kierujący przychodnią (punktem) określoną w § 15 ust. 1 lub jego upoważniony zastępca kieruje pracownika, którego to zaświadczenie dotyczy, do komisji lekarskiej określonej w § 16 ust. 2.

2. Z żądaniem poddania się przez pracownika, którego dotyczy zaświadczenie o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby, badaniu przez komisję lekarską może wystąpić również w razie uzasadnionego podejrzenia co do zasadności zaświadczenia:

1) kierownik zakładu pracy,

2) właściwy do spraw zdrowia i opieki społecznej organ prezydium powiatowej (miejskiej) w mieście stanowiącym powiat miejski, dzielnicowej w mieście wyłączonym z województwa) rady narodowej.

3. Komisja lekarska (ust. 1) po zbadaniu pracownika i zapoznaniu się z całością dokumentacji lekarskiej bądź uznaje zakwestionowane zaświadczenie za zasadne, bądź też zatrzymuje to zaświadczenie i orzeka o czasowej niezdolności do pracy stosownie do wyników przeprowadzonego przez siebie badania.

§ 18. Orzeczenie o stanie zdrowia w postępowaniu o przedłużeniu okresu zasiłków przewidzianych w przepisach o ubezpieczeniu na wypadek choroby i macierzyństwa wydaje komisja

lekarska w przychodni na wniosek lekarza leczącego.

§ 19. 1. O potrzebie zapewnienia opieki domowej dla członka rodziny z powodu obłożnej choroby lub porodu odbytego w domu orzeka lekarz (starszy felczer, felczer) przychodni na okres przewidziany w § 8 ust. 1. O potrzebie zapewnienia opieki domowej choremu dziecku może również orzec na okres nie dłuższy niż 3 dni lekarz zatrudniony w żłobku, z którego opieki dziecko korzysta.

2. Jeżeli stan zdrowia obłożnie chorego członka rodziny wymaga leczenia szpitalnego, orzeczenie o potrzebie opieki domowej wydaje się na okres nie dłuższy niż 3 dni; w razie stwierdzenia przez szpital niemożności przyjęcia chorego z powodu braku miejsca, okres ten może być przedłużony przy odpowiednim zastosowaniu przepisów §§ 8—10.

3. Nie wydaje się orzeczenia o przedłużeniu, jeżeli chory albo rodzice chorego dziecka nie zgadzają się na umieszczenie chorego w szpitalu.

4. W razie porodu prawidłowego wydaje się orzeczenie o potrzebie opieki domowej na okres nie przekraczający 10 dni.

5. Nie orzeka się o potrzebie zapewnienia opieki nad chronicznie chorymi.

§ 20. 1. O potrzebie czasowego powstrzymania się od pracy w godzinach nadliczbowych i w porze nocnej bądź o potrzebie zmiany zatrudnienia i warunków pracy orzeka lekarz:

1) przychodni przy zakładzie, w którym pracownik jest zatrudniony, albo

2) poradni higieny pracy przychodni właściwej ze względu na siedzibę zakładu pracy, jeżeli przychodnia określona w pkt 1 nie została zorganizowana, albo

3) przychodni właściwej ze względu na miejsce zatrudnienia pracownika, jeżeli przychodnia (poradnia) określona w pkt 1 i 2 nie została zorganizowana.

2. Przepisy §§ 8—10 stosuje się odpowiednio. W tym samym przypadku chorobowym nie orzeka się o czasowym ograniczeniu zdolności do pracy na okres dłuższy niż trzy miesiące, chyba że przepisy szczególne przewidują okres dłuższy.

§ 21. 1. Kobiecie ciężarnej ubiegającej się o przyznanie przerwy w pracy przed porodem przychodnia wydaje zaświadczenie stwierdzające przewidywaną datę porodu.

2. Przewidywaną datę porodu określa lekarz przychodni stosując odpowiednio przepisy §§ 5 i 7.

§ 22. 1. Kobiecie ubiegającej się o przyznanie przerwy w pracy po porodzie wydaje się zaświadczenie stwierdzające datę odbytego porodu.

2. Do wydania zaświadczenia określonego w ust. 1 jest właściwy:

1) ordynator oddziału — w razie odbycia porodu w szpitalu,

2) lekarz (położna) przychodni — w pozostałych przypadkach.

3. W zaświadczeniu, o którym mowa w ust. 1, stwierdza się równocześnie okres pobytu kobiety w szpitalu (izbie porodowej).

§ 23. 1. Do zadań kierownika zakładu spo-

łecznego służby zdrowia w zakresie nadzoru nad orzecznictwem należy w szczególności:

1) wykonywanie wyrывkowej kontroli działalności lekarzy (lekarzy dentystów, starszych felczerów, felczerów) i komisji lekarskiej w zakresie orzecznictwa i organizowanie instruktażu w tym zakresie,

2) analizowanie działalności orzeczniczej zakładu na podstawie wyników kontroli określonych w pkt 1, dokumentacji i materiałów statystycznych,

3) udzielanie opinii w sprawie orzecznictwa.

2. Do zadań kierownika komórki organizacyjnej zakładu społecznego służby zdrowia (kierownika poradni, ordynatora oddziału) w zakresie nadzoru nad orzecznictwem należy w szczególności:

1) wykonywanie bieżącego fachowego nadzoru nad działalnością podległych lekarzy (lekarzy dentystów, starszych felczerów, felczerów) w zakresie orzecznictwa i prowadzenie systematycznego instruowania w tym zakresie,

2) czuwanie nad prowadzeniem prawidłowej dokumentacji orzeczeń i sprawozdawczości w tym zakresie,

3) udzielanie podległym lekarzom (lekarzom dentystom, starszym felczerom, felczerom) konsultacji w dziedzinie orzecznictwa.

§ 24. Komisje lekarskie w przychodniach kontrolują prawidłowość orzeczeń przedstawianych im w celu przedłużenia, a ponadto:

1) udzielają opinii w zakresie orzecznictwa,

2) instruują i doszkalają lekarzy (lekarzy dentystów, starszych felczerów, felczerów) w zakresie orzecznictwa,

3) analizują orzeczenia i przedstawiają swoje wnioski właściwemu do spraw zdrowia i opieki społecznej organowi prezydium powiatowej (miejskiej w mieście stanowiącym powiat miejski, dzielnicowej w mieście wyłączonym z województwa) rady narodowej.

§ 25. 1. Organy do spraw zdrowia i opieki społecznej prezydiów rad narodowych wykonują nadzór nad organizacją orzecznictwa w zakładach społecznych służby zdrowia.

2. Organy do spraw zdrowia i opieki społecznej mogą zlecić wykonywanie nadzoru określonego w ust. 1 wyznaczonym przez siebie zakładom społecznym służby zdrowia.

§ 26. Sprawy orzekania o izolacji w razie choroby zakaźnej regulują przepisy o zwalczaniu chorób zakaźnych.

§ 27. Traci moc rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 marca 1958 r. w sprawie niektórych orzeczeń wydawanych przez zakłady społeczne służby zdrowia (Dz. U. Nr 20, poz. 92).

§ 28. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej:

J. Sztachelski

53

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŻEGLUGI

z dnia 10 marca 1964 r.

w sprawie kwalifikacji zawodowych oficerów i rybaków na polskich morskich statkach rybackich.

(Dziennik Ustaw z dnia 25 marca 1964 r. Nr 12, poz. 74)

Na podstawie art. 46 § 1 Kodeksu morskiego (Dz. U. z 1961 r. Nr 58, poz. 318) oraz art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 21 maja 1963 r. o rybołówstwie morskim (Dz. U. Nr 22, poz. 115) zarządza się, co następuje:

DZIAŁ I

Przepisy wstępne.

§ 1. 1. Przepisy rozporządzenia określają kwalifikacje zawodowe oficerów i rybaków na polskich morskich statkach rybackich w poszczególnych działach służby i w różnych stopniach oraz związane z tymi stopniami uprawnienia do zajmowania odpowiednich stanowisk.

2. Przepisy rozporządzenia stosuje się do załóg statków przeznaczonych lub używanych do rybołówstwa morskiego oraz w jego celach szkoleniowych i naukowo-badawczych, jak również statków dokonujących czynności przetwórczych i usługowych w zakresie rybołówstwa morskiego.

§ 2. 1. Oficerami są kierownicy statków (kapitanowie, szyprowie) i osoby dodane im do pomocy w kierowaniu statkami oraz ich mechanizmami i urządzeniami.

2. Rybakami są członkowie załogi statku nie będący oficerami.

§ 3. 1. Z zastrzeżeniem odmiennych przepi-

sów niniejszego rozporządzenia stopnie oficera i rybaka na polskich morskich statkach rybackich mogą uzyskać osoby posiadające obywatelstwo polskie.

2. Osoby ubiegające się o stopnie oficera i rybaka obowiązane są posiadać umiejętność pływania stwierdzoną odpowiednim dokumentem.

§ 4. Kwalifikacje zawodowe oficerów i rybaków załóg przemysłowo-przetwórczych na polskich statkach rybackich regulują odrębne przepisy.

DZIAŁ II

Kwalifikacje oficerów.

Rozdział 1.

Przepis ogólny.

§ 5. Do uzyskania stopnia oficerskiego rybołówstwa morskiego wymagane jest spełnienie warunków przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.

Rozdział 2.

Oficerowie służby pokładowej.

§ 6. W służbie pokładowej ustala się następujące stopnie oficerskie:

- 1) szyper,
- 2) porucznik żeglugi małej,

3) porucznik żeglugi wielkiej,

4) kapitan żeglugi małej,

5) kapitan żeglugi wielkiej.

§ 7. W służbie pokładowej ustala się następujące stanowiska oficerskie:

1) asystent pokładowy — pomocnik kierownika statku nie pełniący samodzielnie służby,

2) IV oficer — pomocnik kierownika statku,

3) III oficer — pomocnik kierownika statku,

4) II oficer — pomocnik kierownika statku,

5) I oficer — zastępca kierownika statku,

6) kapitan, szypcer — kierownik statku.

§ 8. 1. Dla ustalenia uprawnień zawodowych i praktyki kwalifikacyjnej oficerów służby pokładowej rozróżnia się następujące rodzaje żeglugi morskiej:

1) żegluga na wodach osłoniętych,

2) żegluga przybrzeżna,

3) żegluga bałtycka,

4) żegluga mała,

5) żegluga wielka.

2. Przez żeglugę na wodach osłoniętych rozumie się żeglugę na wodach polskich na Zalewach Szczecińskim i Wiślanym oraz w Zatoce Gdańskiej na zachód od linii łączącej południowy cypel Mierzei Helskiej ze wschodnim brzegiem ujścia Wisły pod Świbnem.

3. Przez żeglugę przybrzeżną rozumie się żeglugę morską w odległości nie przekraczającej 20 mil morskich od linii brzegu morskiego Państwa Polskiego.

4. Przez żeglugę bałtycką rozumie się żeglugę na Morzu Bałtyckim, na Bełtach i Kattegacie oraz na Skagerraku do 10° długości geograficznej wschodniej.

5. Przez żeglugę małą rozumie się żeglugę poza granicami żeglugi bałtyckiej — na Morzu Północnym do 62° szerokości geograficznej północnej i 8° długości geograficznej zachodniej, jak również żeglugę na wodach do linii łączącej Ouessant (Francja) i Fastnet (Irlandia).

6. Przez żeglugę wielką rozumie się żeglugę na pozostałych obszarach morskich.

§ 9. Do uzyskania stopnia oficera służby pokładowej wymagane są następujące warunki:

1. do uzyskania stopnia szypca:

1) ukończenie Zasadniczej Szkoły Rybołówstwa Morskiego w specjalności służby pokładowej,

2) posiadanie 36-miesięcznej praktyki pływania na morskich statkach rybackich w charakterze członka załogi lub ucznia w dziale służby pokładowej — w tym co najmniej 6 miesięcy na stanowisku i w stopniu starszego rybaka,

3) złożenie egzaminu praktycznego na statku, albo:

4) posiadanie 48-miesięcznej praktyki pływania na morskich statkach rybackich w charakterze członka załogi w dziale służby pokładowej — w tym co najmniej 12 miesięcy na stanowisku i w stopniu starszego rybaka,

5) złożenie egzaminu teoretycznego i praktycznego,

2. do uzyskania stopnia porucznika żeglugi małej:

1) ukończenie Państwowej Szkoły Rybołów-

stwa Morskiego w specjalności służby pokładowej,

2) posiadanie 18-miesięcznej praktyki pływania na morskich statkach rybackich w charakterze członka załogi lub ucznia w dziale służby pokładowej — w tym co najmniej 6 miesięcy w żegludze wielkiej lub małej, z czego co najmniej 3 miesiące na stanowisku asystenta,

3) osoby, które w czasie nauki w Państwowej Szkole Rybołówstwa Morskiego nie odbyły przewidzianej programem szkolenia kierowanej praktyki pływania na statkach znajdujących się w eksploatacji, obowiązane są złożyć ponadto egzamin praktyczny na statku,

albo:

4) posiadanie stopnia szypca,

5) posiadanie dodatkowej 12-miesięcznej praktyki pływania na morskich statkach rybackich na stanowiskach oficerskich,

6) złożenie egzaminu teoretycznego i praktycznego,

albo:

7) posiadanie 54-miesięcznej praktyki pływania na morskich statkach rybackich w charakterze członka załogi w dziale służby pokładowej, w tym co najmniej 12 miesięcy na stanowisku i w stopniu starszego rybaka w żegludze wielkiej lub małej i 6 miesięcy na stanowisku asystenta pokładowego w tej żegludze,

8) złożenie egzaminu teoretycznego i praktycznego;

3. do uzyskania stopnia porucznika żeglugi wielkiej:

1) posiadanie stopnia porucznika żeglugi małej,

2) posiadanie świadectwa dojrzałości,

3) posiadanie dodatkowej 24-miesięcznej praktyki pływania na morskich statkach rybackich na stanowiskach oficerskich w dziale służby pokładowej — w tym co najmniej 12 miesięcy w żegludze wielkiej lub małej; praktykę na stanowisku asystenta pokładowego zalicza się w ilości nie większej niż 6 miesięcy,

4) osoby, które nie ukończyły Państwowej Szkoły Rybołówstwa Morskiego w specjalności służby pokładowej, obowiązane są złożyć ponadto egzamin teoretyczny;

4. do uzyskania stopnia kapitana żeglugi małej:

1) posiadanie stopnia porucznika żeglugi wielkiej,

2) posiadanie świadectwa dojrzałości,

3) posiadanie dodatkowej 24-miesięcznej praktyki pływania na morskich statkach rybackich na stanowiskach oficerskich w dziale służby pokładowej, w tym co najmniej 12 miesięcy w żegludze wielkiej lub małej,

4) osoby, które nie ukończyły Państwowej Szkoły Rybołówstwa Morskiego w specjalności służby pokładowej, obowiązane są złożyć ponadto egzamin teoretyczny;

5. do uzyskania stopnia kapitana żeglugi wielkiej:

1) posiadanie stopnia kapitana żeglugi małej,

2) posiadanie świadectwa dojrzałości,

3) posiadanie dodatkowej 18-miesięcznej prak-

tyki pływania na stanowisku zastępcy kierownika (kapitana) statku rybackiego w żegludze wielkiej lub kierownika (kapitana) statku rybackiego ponad 300 BRT w żegludze małej albo 36-miesięcznej dodatkowej praktyki pływania na stanowiskach: kierownika statku rybackiego do 300 BRT lub zastępcy kierownika statku rybackiego ponad 300 BRT w żegludze małej, lub II oficera w żegludze wielkiej,

4) złożenie egzaminu.

§ 10. Asystentem pokładowym może być osoba, która spełniła warunki wymagane do uzyskania stopnia porucznika żeglugi małej rybołówstwa morskiego, z wyjątkiem wymaganej praktyki pływania na stanowisku asystenta pokładowego oraz egzaminu praktycznego, jeżeli egzamin ten jest wymagany.

§ 11. Ustala się następujące uprawnienia zawodowe oficerów służby pokładowej:

1. Szyper może być:

1) kierownikiem statku (szyprem) w żegludze bałtyckiej na statkach rybackich do 50 BRT z wyjątkiem szkolnych statków rybackich,

2) zastępcą kierownika statku w żegludze bałtyckiej i małej na statkach rybackich do 120 BRT z wyjątkiem szkolnych statków rybackich.

2. Porucznik żeglugi małej może być:

1) kierownikiem statku (szyprem):

a) w żegludze bałtyckiej i małej na statkach rybackich do 120 BRT z wyjątkiem statków szkolnych,

b) w żegludze bałtyckiej na szkolnych statkach rybackich do 50 BRT; warunkiem zajmowania tego stanowiska jest posiadanie 12-miesięcznej praktyki pływania na statkach rybackich na stanowisku oficerskim w żegludze małej,

2) zastępcą kierownika (kapitana) statku w żegludze bałtyckiej i małej na statkach rybackich do 300 BRT z wyjątkiem szkolnych statków rybackich ponad 120 BRT; warunkiem zajmowania tego stanowiska jest posiadanie 6-miesięcznej praktyki pływania na stanowisku oficerskim,

3) II oficerem w żegludze małej na każdym statku z wyjątkiem statków szkolnych ponad 300 BRT,

4) III i IV oficerem w każdej żegludze i na każdym statku rybackim z wyjątkiem statków szkolnych ponad 300 BRT w żegludze wielkiej.

3. Porucznik żeglugi wielkiej może być:

1) kierownikiem statku (kapitanem) w żegludze bałtyckiej i małej na statkach rybackich do 300 BRT z wyjątkiem szkolnych statków rybackich ponad 120 BRT,

2) zastępcą kierownika (kapitana) statku w każdej żegludze na statkach rybackich do 800 BRT z wyjątkiem szkolnych statków rybackich ponad 300 BRT,

3) II oficerem w każdej żegludze i na każdym statku z wyjątkiem szkolnych statków rybackich ponad 800 BRT w żegludze wielkiej,

4) III i IV oficerem w każdej żegludze i na każdym statku.

4. Kapitan żeglugi małej może być:

1) kierownikiem statku (kapitanem) w żegludze bałtyckiej i małej na każdym statku rybackim, a w żegludze wielkiej na statku rybackim

do 800 BRT z wyjątkiem szkolnych statków rybackich ponad 300 BRT,

2) zastępcą kierownika statku (kapitana) w każdej żegludze i na każdym statku rybackim z wyjątkiem szkolnych statków rybackich ponad 800 BRT w żegludze wielkiej,

3) II oficerem — w każdej żegludze i na każdym statku.

5. Kapitan żeglugi wielkiej może być kierownikiem (kapitanem) każdego statku rybackiego w każdej żegludze. Do zajmowania stanowiska kierownika (kapitana) na szkolnych statkach rybackich ponad 300 BRT w żegludze wielkiej oraz na statkach-przetwórnich, statkach-zamrażalniach i statkach-bazach rybackich wymagane jest posiadanie 18-miesięcznej praktyki pływania na stanowisku kierownika (kapitana) na innych statkach rybackich ponad 300 BRT lub zastępcy kierownika (kapitana) na statkach rybackich ponad 800 BRT w stopniu co najmniej kapitana żeglugi małej.

Rozdział 3.

Oficerowie służby mechanicznej.

§ 12. W służbie mechanicznej ustala się następujące stopnie oficerskie:

1) oficer mechanik okrętowy IV klasy,

2) oficer mechanik okrętowy III klasy,

3) oficer mechanik okrętowy II klasy,

4) oficer mechanik okrętowy I klasy.

§ 13. 1. W służbie mechanicznej ustala się następujące stanowiska oficerskie:

1) asystent maszynowy — pomocnik kierownika maszyn nie pełniący samodzielnej służby,

2) IV mechanik — pomocnik kierownika maszyn,

3) III mechanik — pomocnik kierownika maszyn,

4) II mechanik — pomocnik kierownika maszyn,

5) I mechanik — zastępca kierownika maszyn,

6) starszy mechanik — kierownik maszyn.

2. Na statkach, na których nie ma stanowiska starszego mechanika, kierownikiem maszyn jest I mechanik, a zastępcą kierownika maszyn — II mechanik.

§ 14. Dla ustalenia uprawnień zawodowych i praktyki kwalifikacyjnej oficerów służby mechanicznej rozróżnia się 5 kategorii morskich statków rybackich:

Kategoria V — statki o mocy głównych silników spalinowych od 50 do 150 KM,

Kategoria IV — statki o mocy głównych silników spalinowych od 150 do 250 KM oraz statki o mocy głównych silników parowych poniżej 400 KM,

Kategoria III — statki o mocy głównych silników spalinowych od 250 do 400 KM oraz statki o mocy głównych silników parowych od 400 do 650 KM,

Kategoria II — statki o mocy głównych silników spalinowych od 400 do 1500 KM oraz statki o mocy

głównych silników parowych od 650 do 1800 KM,

Kategoria I — statki o mocy głównych silników spalinowych ponad 1500 KM oraz statki o mocy głównych silników parowych ponad 1800 KM.

§ 15. Do uzyskania stopnia oficera służby mechanicznej wymagane są następujące warunki:

1. do uzyskania stopnia oficera mechanika okrętowego IV klasy:

1) ukończenie Państwowej Szkoły Rybołówstwa Morskiego w specjalności służby mechanicznej,

2) posiadanie 18-miesięcznej praktyki, w tym 9 miesięcy pływania na statku rybackim w charakterze członka załogi lub ucznia w dziale służby mechanicznej, z tego co najmniej 3 miesiące na stanowisku asystenta, oraz 9 miesięcy praktyki w warsztatach mechanicznych, w tym co najmniej 3 miesiące praktyki stoczniowej przy budowie lub naprawie maszyn okrętowych; praktykę w warsztatach Państwowej Szkoły Rybołówstwa Morskiego w specjalności służby mechanicznej oraz przy instalowaniu siłowni okrętowych na statkach i przy remontach klasy co najmniej 4-letniej zalicza się do praktyki w warsztatach mechanicznych,

3) osoby, które w czasie nauki w Państwowej Szkole Rybołówstwa Morskiego nie odbyły przewidzianego programem szkolenia kierowanej praktyki pływania na statkach znajdujących się w eksploatacji, obowiązane są złożyć ponadto egzamin praktyczny na statku,

albo:

4) posiadanie stopnia motorzysty lub smarownika,

5) posiadanie 54-miesięcznej praktyki pływania na statkach rybackich w charakterze członka załogi lub ucznia w dziale służby mechanicznej, w tym co najmniej 18 miesięcy na stanowisku motorzysty lub smarownika na statkach rybackich co najmniej IV kategorii i 6 miesięcy na stanowisku asystenta maszynowego; 24 miesiące pływania mogą być zastąpione praktyką w warsztatach mechanicznych i stocznich przy budowie lub naprawie maszyn okrętowych; dla absolwentów Zasadniczej Szkoły Rybołówstwa Morskiego i szkół równorzędnych w specjalności służby mechanicznej ogólny okres wymaganej praktyki pływania jest o 9 miesięcy krótszy,

• 6) złożenie egzaminu teoretycznego i praktycznego;

2. do uzyskania stopnia oficera mechanika okrętowego III klasy:

1) posiadanie stopnia oficera mechanika okrętowego IV klasy,

2) posiadanie świadectwa dojrzałości,

3) posiadanie dodatkowej 24-miesięcznej praktyki pływania na statku na stanowiskach oficerskich w dziale służby mechanicznej, w tym co najmniej 6 miesięcy na stanowisku zastępcy kierownika maszyn na statkach rybackich III kategorii lub 12 miesięcy na stanowisku pomocnika kierownika maszyn na statkach rybackich co najmniej II kategorii; praktykę pływania na stano-

wisku asystenta maszynowego zalicza się w ilości nie większej niż 6 miesięcy,

4) osoby, które nie ukończyły Państwowej Szkoły Rybołówstwa Morskiego w specjalności służby mechanicznej lub które nie posiadają uprawnień równorzędnych (§ 16), obowiązane są złożyć ponadto egzamin teoretyczny;

3. do uzyskania stopnia oficera mechanika okrętowego II klasy:

1) posiadanie stopnia oficera mechanika okrętowego III klasy,

2) posiadanie świadectwa dojrzałości,

3) posiadanie dodatkowej 24-miesięcznej praktyki pływania na statku na stanowiskach oficerskich w dziale służby mechanicznej, w tym co najmniej 6 miesięcy na stanowisku kierownika maszyn na statkach rybackich III kategorii albo zastępcy kierownika maszyn na statkach rybackich II kategorii lub 12 miesięcy na stanowisku pomocnika kierownika maszyn na statkach rybackich I kategorii,

4) osoby, które nie ukończyły Państwowej Szkoły Rybołówstwa Morskiego w specjalności służby mechanicznej lub które nie posiadają uprawnień równorzędnych (§ 16), obowiązane są złożyć ponadto egzamin teoretyczny;

4. do uzyskania stopnia oficera mechanika okrętowego I klasy:

1) posiadanie stopnia oficera mechanika okrętowego II klasy,

2) posiadanie świadectwa dojrzałości,

3) posiadanie dodatkowej 18-miesięcznej praktyki pływania na statku na stanowisku oficerskim w dziale służby mechanicznej — w tym 9 miesięcy na stanowisku kierownika maszyn na statkach rybackich II kategorii lub zastępcy kierownika maszyn na statkach rybackich I kategorii albo 36-miesięcznej dodatkowej praktyki pływania na stanowisku kierownika maszyn na statkach rybackich III kategorii lub zastępcy kierownika maszyn na statkach rybackich II kategorii,

4) złożenie egzaminu.

§ 16. Osoby posiadające dyplom inżyniera budowy okrętów ze specjalnością budowy maszyn i siłowni okrętowych lub świadectwo technika budowy okrętów z tą samą specjalnością mogą ubiegać się o uzyskanie dyplomu oficera służby mechanicznej na warunkach określonych w § 15 dla absolwentów Państwowej Szkoły Rybołówstwa Morskiego. Okres praktyki wymaganej do uzyskania stopnia oficera mechanika okrętowego IV klasy jest dla techników dłuższy od ustalonego w § 15 ust. 1 pkt 2 o dodatkowe 9 miesięcy praktyki pływania w charakterze członka załogi w dziale służby mechanicznej oraz 6 miesięcy praktyki w warsztatach mechanicznych przy budowie lub naprawie maszyn okrętowych.

§ 17. Asystentem maszynowym na statkach rybackich III, II i I kategorii może być osoba, która spełniła warunki wymagane do uzyskania stopnia oficera mechanika okrętowego IV klasy, z wyjątkiem wymaganej praktyki pływania na stanowisku asystenta maszynowego i egzaminu praktycznego, jeżeli egzamin ten jest wymagany.

§ 18. Ustala się następujące uprawnienia zawodowe oficerów służby mechanicznej:

1. Oficer mechanik okrętowy IV klasy może być:

1) kierownikiem maszyn na statkach rybackich IV kategorii z wyjątkiem statków szkolnych,

2) zastępcą kierownika maszyn na statkach rybackich III kategorii z wyjątkiem statków szkolnych,

3) III mechanikiem na statkach rybackich II kategorii,

4) IV mechanikiem na statkach rybackich I kategorii.

2. Oficer mechanik okrętowy III klasy może być:

1) kierownikiem maszyn na statkach rybackich III kategorii z wyjątkiem statków szkolnych,

2) zastępcą kierownika maszyn na statkach rybackich II kategorii z wyjątkiem statków szkolnych,

3) III mechanikiem na statkach rybackich wszystkich kategoriach.

3. Oficer mechanik okrętowy II klasy może być:

1) kierownikiem maszyn na statkach rybackich II kategorii z wyjątkiem statków szkolnych,

2) zastępcą kierownika maszyn na statkach rybackich wszystkich kategoriach, z wyjątkiem statków szkolnych I kategorii.

4. Oficer mechanik okrętowy I klasy może być kierownikiem maszyn na statkach rybackich wszystkich kategoriach. Do zajmowania stanowiska kierownika maszyn na statkach-bazach rybackich i statkach szkolnych I kategorii wymagane jest posiadanie 24-miesięcznej praktyki na stanowisku kierownika maszyn na innych statkach.

Rozdział 4.

Oficerowie służby elektrycznej, radiokomunikacyjnej i administracyjno-gospodarczej.

§ 19. W stosunku do oficerów służby elektrycznej, radiokomunikacyjnej i administracyjno-gospodarczej rybołówstwa morskiego stosuje się odpowiednie przepisy rozporządzenia Ministra Żegludgi z dnia 7 lutego 1963 r. w sprawie kwalifikacji zawodowych oficerów i marynarzy na polskich statkach morskich (Dz. U. Nr 7, poz. 40).

DZIAŁ III

Kwalifikacje rybaków.

Rozdział 1.

Przepis ogólny.

§ 20. Do uzyskania stopnia rybackiego wymagane jest posiadanie świadectwa ukończenia szkoły podstawowej oraz spełnienie warunków przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.

Rozdział 2.

Rybacy służby pokładowej.

§ 21. 1. W służbie pokładowej ustala się następujące kategorie rybaków:

- 1) rybacy przybrzeżni,
- 2) rybacy pełnomorscy.

2. Rybacy przybrzeżni mogą być zatrudniani tylko na łodziach rybackich w żegludze na wodach osłoniętych i w żegludze przybrzeżnej, a rybacy pełnomorscy — na wszelkich innych statkach rybackich w każdej żegludze.

§ 22. Dla rybaków przybrzeżnych ustala się następujące stopnie i stanowiska:

- 1) praktykant przybrzeżny,
- 2) rybak przybrzeżny,
- 3) starszy rybak przybrzeżny.

§ 23. Do uzyskania poszczególnych stopni w kategorii rybaków przybrzeżnych wymagane są następujące warunki:

1. do uzyskania stopnia praktykanta przybrzeżnego:

złożenie egzaminu w zakresie bezpieczeństwa pracy na łodzi;

2. do uzyskania stopnia rybaka przybrzeżnego:

1) ukończenie Zasadniczej Szkoły Rybołówstwa Morskiego w specjalności służby pokładowej albo:

2) posiadanie stopnia praktykanta przybrzeżnego,

3) posiadanie 12-miesięcznej praktyki pływania na morskich łodziach rybackich na stanowisku i w stopniu praktykanta przybrzeżnego,

4) złożenie egzaminu z zakresu umiejętności kierowania łodzią rybacką;

3. do uzyskania stopnia starszego rybaka przybrzeżnego:

1) posiadanie stopnia rybaka przybrzeżnego,

2) posiadanie dodatkowej 12-miesięcznej praktyki pływania na morskich łodziach rybackich na stanowisku i w stopniu rybaka przybrzeżnego,

3) osoby, które nie ukończyły Zasadniczej Szkoły Rybołówstwa Morskiego w specjalności służby pokładowej, obowiązane są złożyć ponadto egzamin.

§ 24. Dla rybaków pełnomorskich ustala się następujące stopnie:

- 1) praktykant pokładowy,
- 2) młodszy rybak,
- 3) rybak,
- 4) starszy rybak,
- 5) cieśla okrętowy,
- 6) bosman.

§ 25. W służbie pokładowej rybaków pełnomorskich ustala się następujące stanowiska:

- 1) praktykant pokładowy,
- 2) młodszy rybak,
- 3) rybak,
- 4) rybak-strażak,
- 5) starszy rybak,
- 6) starszy rybak-strażak,
- 7) strażak okrętowy — na statkach-bazach rybackich,
- 8) starszy strażak okrętowy — na statkach-bazach rybackich,
- 9) sternik,
- 10) magazynier sprzętu pokładowo-połowowego,
- 11) nurek okrętowy,

- 12) cieśla okrętowy,
- 13) bosman.

§ 26. Do uzyskania poszczególnych stopni w kategorii rybaków pełnomorskich wymagane są następujące warunki:

1. do uzyskania stopnia praktykanta pokładowego:

złożenie egzaminu z zakresu bezpieczeństwa pracy na statku rybackim,

2. do uzyskania stopnia młodszego rybaka: posiadanie 6-miesięcznej praktyki pływania na statkach rybackich w charakterze praktykanta pokładowego; pływanie w tym charakterze na łodziach rybackich może być zaliczone w ilości nie większej niż 3 miesiące;

3. do uzyskania stopnia rybaka:

1) ukończenie Zasadniczej Szkoły Rybołówstwa Morskiego w specjalności służby pokładowej albo:

2) posiadanie stopnia młodszego rybaka,

3) posiadanie 6-miesięcznej praktyki pływania na morskich statkach rybackich w stopniu i na stanowisku młodszego rybaka; pływanie na łodziach rybackich w charakterze rybaka może być zaliczone w ilości nie większej niż 3 miesiące,

albo:

4) posiadanie stopnia starszego rybaka przybrzeżnego;

4. do uzyskania stopnia starszego rybaka:

1) posiadanie stopnia rybaka,

2) posiadanie dodatkowej 24-miesięcznej praktyki pływania na morskich statkach rybackich na stanowisku i w stopniu rybaka,

3) posiadanie świadectwa ratownika,

4) osoby, które nie ukończyły Zasadniczej Szkoły Rybołówstwa Morskiego w specjalności służby pokładowej, obowiązane są złożyć ponadto egzamin;

5. do uzyskania stopnia cieśli okrętowego:

1) posiadanie stopnia rybaka albo 6-miesięcznej praktyki pływania na stanowisku i w stopniu co najmniej młodszego rybaka na statkach powyżej 300 BRT,

2) posiadanie kwalifikacji cieśli stwierdzone odpowiednim świadectwem lub złożeniem egzaminu;

6. do uzyskania stopnia bosmana:

1) posiadanie stopnia starszego rybaka,

2) posiadanie dodatkowej 18-miesięcznej praktyki pływania na morskich statkach rybackich na stanowisku i w stopniu starszego rybaka, w tym co najmniej 6 miesięcy na statkach powyżej 300 BRT,

3) złożenie egzaminu.

§ 27. Do zajmowania w kategorii rybaków przybrzeżnych i pełnomorskich poszczególnych stanowisk w służbie pokładowej ustalonych w §§ 22 i 25 wymagane są następujące warunki:

1) stanowiska praktykantów przybrzeżnego i pokładowego, młodszego rybaka, rybaka, starszego rybaka, cieśli okrętowego i bosmana mogą zajmować osoby posiadające odpowiednie stopnie,

2) stanowisko rybaka-strażaka może zajmować

rybak służby pokładowej, posiadający odpowiednie przeszkolenie pożarnicze,

3) stanowisko starszego rybaka-strażaka może zajmować starszy rybak, posiadający ukończony odpowiedni kurs pożarniczy lub stopień zawodowego podoficera pożarnictwa,

4) stanowisko strażaka okrętowego i starszego strażaka okrętowego na statkach-bazach rybackich mogą zajmować osoby posiadające kwalifikacje zawodowego podoficera pożarnictwa oraz:

a) dla stanowiska strażaka okrętowego — odpowiednio, zakończone złożeniem egzaminu przeszkolenie ze znajomości statku, jego mechanizmów i urządzeń związanych z bezpieczeństwem przeciwpożarowym oraz organizacji pracy na statku-bazie i współpracujących z nią statkach łowczych i łącznikowych,

b) dla stanowiska starszego strażaka okrętowego — dodatkową 24-miesięczną praktykę pływania na stanowisku strażaka okrętowego,

5) stanowisko sternika może zajmować osoba, która posiada stopień co najmniej starszego rybaka,

6) stanowisko magazyniera sprzętu pokładowo-połowego może zajmować osoba, która posiada stopień co najmniej starszego rybaka,

7) stanowisko nurka okrętowego może zajmować osoba posiadająca kwalifikacje nurka zawodowego i stopień co najmniej rybaka.

§ 28. 1. Osoba posiadająca stopień rybaka przybrzeżnego może kierować otwartymi łodziami rybackimi — wiosłowymi, żaglowymi i motorowymi, a posiadająca stopień rybaka pełnomorskiego może kierować tymi łodziami — po odbyciu co najmniej 6-miesięcznej praktyki pływania na określonym typie łodzi oraz po złożeniu egzaminu z zakresu umiejętności kierowania tą łodzią.

2. Osoba posiadająca stopień starszego rybaka przybrzeżnego może kierować łodziami rybackimi wszystkich typów łącznie z barkasami, a posiadająca stopień starszego rybaka pełnomorskiego — po odbyciu co najmniej 6-miesięcznej praktyki pływania na określonym typie łodzi.

Rozdział 3.

Rybaczy służby mechanicznej.

§ 29. W służbie mechanicznej ustala się następujące stopnie i stanowiska rybackie:

- 1) praktykant motorzysty,
- 2) młodszy motorzysta, pomocnik palacza,
- 3) palacz,
- 4) motorzysta, smarownik,
- 5) magazynier maszynowy.

§ 30. Do uzyskania stopni rybackich w służbie mechanicznej wymagane są następujące warunki:

1. do uzyskania stopnia praktykanta motorzysty:

1) posiadanie 6-miesięcznej praktyki w warsztatach mechanicznych,

2) złożenie egzaminu z zakresu bezpieczeństwa pracy na statku rybackim;

2. do uzyskania stopnia młodszego motorzysty:

1) ukończenie Zasadniczej Szkoły Rybołówstwa Morskiego w specjalności służby mechanicz-

nej lub Zasadniczej Szkoły Budowy Maszyn Okrętowych albo Wydziału Mechanicznego Zasadniczej Szkoły Żeglugi Śródlądowej lub szkoły równorzędnej,

albo:

2) posiadanie stopnia praktykanta motorzysty,

3) posiadanie 18-miesięcznej praktyki pływania na stanowisku praktykanta motorzysty przy obsłudze silników spalinowych,

albo:

4) posiadanie tytułu robotnika wykwalifikowanego w zawodzie mechanika silników spalinowych oraz 6-miesięcznej praktyki pływania na stanowisku praktykanta motorzysty,

albo:

5) posiadanie tytułu ślusarza maszynowego oraz 9-miesięcznej praktyki pływania na stanowisku praktykanta motorzysty;

3. do uzyskania stopnia pomocnika palacza:

1) posiadanie 12-miesięcznej praktyki w warsztatach mechanicznych lub 6-miesięcznej praktyki przy obsłudze kotłów,

2) złożenie egzaminu z zakresu bezpieczeństwa pracy na statku rybackim;

4. do uzyskania stopnia palacza:

1) posiadanie stopnia pomocnika palacza,

2) posiadanie 12-miesięcznej praktyki pływania na stanowisku i w stopniu pomocnika palacza,

3) złożenie egzaminu;

5. do uzyskania stopnia motorzysty:

1) posiadanie stopnia młodszego motorzysty,

2) posiadanie dodatkowej 18-miesięcznej praktyki pływania przy obsłudze silników spalinowych na statkach rybackich; dla absolwentów Zasadniczej Szkoły Rybołówstwa Morskiego i szkół równorzędnych w specjalności służby mechanicznej okres wymaganej dodatkowej praktyki pływania jest o 9 miesięcy krótszy,

3) osoby, które nie ukończyły Zasadniczej Szkoły Rybołówstwa Morskiego w specjalności służby mechanicznej lub szkoły równorzędnej, obowiązane są złożyć ponadto egzamin;

6. do uzyskania stopnia smarownika:

1) posiadanie stopnia palacza,

2) posiadanie dodatkowej 18-miesięcznej praktyki pływania na statku na stanowisku palacza,

3) złożenie egzaminu;

7. do uzyskania stopnia magazyniera maszynowego:

1) posiadanie stopnia motorzysty lub smarownika,

2) posiadanie dodatkowej 18-miesięcznej praktyki pływania na statkach rybackich ponad 800 BRT na stanowisku motorzysty lub smarownika.

§ 31. 1. Praktykant motorzysty nie pełni samodzielnej służby.

2. Młodszy motorzysta może być:

1) kierownikiem maszyn na statkach rybackich o mocy maszyn do 50 KM,

2) zastępcą kierownika maszyn na statkach rybackich V kategorii.

3. Motorzysta może być:

1) kierownikiem maszyn na statkach rybackich V kategorii,

2) zastępcą kierownika maszyn na statkach rybackich IV kategorii,

3) pomocnikiem kierownika maszyn na statkach rybackich III kategorii.

Rozdział 4.

Rybaczy służby elektrycznej, radiokomunikacyjnej i administracyjno-gospodarczej.

§ 32. W stosunku do rybaków służby elektrycznej, radiokomunikacyjnej i administracyjno-gospodarczej stosuje się odpowiednie przepisy rozporządzenia powołanego w § 19 odnoszące się do marynarzy.

DZIAŁ IV

Przepisy szczególne.

Rozdział 1.

Przepisy szczególne dla oficerów.

§ 33. 1. Obywatele polscy posiadający zagraniczne dyplomy oficerów rybołówstwa morskiego mogą na ich podstawie za każdorazowym zezwoleniem Ministra Żeglugi uzyskać odpowiednie dyplomy polskie na wniosek zaopiniowany przez urząd morski.

2. Cudzoziemcy mający prawo stałego pobytu w Polsce, posiadający zagraniczne dyplomy oficerów rybołówstwa morskiego, mogą na ich podstawie za zezwoleniem Ministra Żeglugi uzyskać odpowiednie dyplomy polskie na wniosek zaopiniowany przez urząd morski — po uprzednim złożeniu sprawdzającego egzaminu ze znajomości języka polskiego i obowiązujących przepisów polskich w zakresie wykonywania czynności służbowych na polskich morskich statkach rybackich.

3. Cudzoziemcy mający prawo stałego pobytu w Polsce, a nie posiadający zagranicznych dyplomów oficerów rybołówstwa morskiego, mogą uzyskać za zezwoleniem Ministra Żeglugi stopnie oficerskie na warunkach ustalonych w niniejszym rozporządzeniu dla obywateli polskich.

§ 34. 1. Oficerowie służby morskiej Marynarki Wojennej i służby morskiej Wojsk Ochrony Pogranicza, którzy ukończyli Oficerską Szkołę Marynarki Wojennej lub Wyższą Szkołę Marynarki Wojennej, mogą uzyskać stopień porucznika żegluga małej rybołówstwa morskiego, jeżeli:

1) posiadają 18-miesięczną praktykę pływania w dziale służby pokładowej w kampanii na okrętach wojennych lub na okrętach służby morskiej Wojsk Ochrony Pogranicza albo na statkach morskich — w tym 6 miesięcy na stanowisku oficerskim,

2) odbędą 6-miesięczną praktykę pływania w dziale służby pokładowej na morskich statkach rybackich,

3) złożą uzupełniający egzamin teoretyczny i praktyczny z przedmiotów zawodowych nie objętych programem wymienionych na wstępie szkół Marynarki Wojennej.

2. Oficerowie służby morskiej Marynarki Wojennej i służby morskiej Wojsk Ochrony Pogranicza, którzy nie ukończyli Oficerskiej Szkoły Marynarki Wojennej lub Wyższej Szkoły Marynarki Wojennej, mogą uzyskać stopień poruczni-

ka żeglugi małej rybołówstwa morskiego po spełnieniu warunków określonych w ust. 1 pkt 1 i 2 oraz po złożeniu egzaminu teoretycznego i praktycznego przewidzianego w § 9 ust. 2 pkt 6.

3. Do uzyskania wyższych stopni oficerskich w dziale służby pokładowej rybołówstwa morskiego wymagane jest spełnienie warunków określonych w § 9 ust. 3, 4 i 5. Oficerowie, którzy ukończyli Oficerską Szkołę Marynarki Wojennej lub Wyższą Szkołę Marynarki Wojennej, zwolnieni są od obowiązku składania egzaminu przewidzianego w § 9 ust. 3 i 4.

§ 35. 1. Oficerowie służby niepokładowej Marynarki Wojennej i służby morskiej Wojsk Ochrony Pogranicza mogą uzyskać stopień szypra rybołówstwa morskiego, jeżeli:

1) posiadają 36-miesięczną praktykę pływania w kampanii na okrętach wojennych lub na okrętach służby morskiej Wojsk Ochrony Pogranicza,

2) posiadają dodatkową 18-miesięczną praktykę pływania w dziale służby pokładowej na morskich statkach rybackich, w tym 6 miesięcy na stanowisku starszego rybaka,

3) złożą egzamin teoretyczny wymagany do uzyskania tego stopnia.

2. Podoficerowie zawodowi, nadterminowi i służby zasadniczej Marynarki Wojennej i służby morskiej Wojsk Ochrony Pogranicza specjalności nawigacyjnych, zwolnieni z czynnej służby wojskowej, mogą uzyskać stopień szypra rybołówstwa morskiego, jeżeli odpowiadają warunkom przewidzianym w ust. 1 pkt 1 i 2, a ponadto:

1) ukończyli kurs specjalistów (kurs podoficerski lub równorzędny) Marynarki Wojennej o kierunku nawigacyjnym albo odpowiedni kurs służby morskiej Wojsk Ochrony Pogranicza,

2) złożą egzamin uzupełniający według programu ustalonego na stopień szypra z przedmiotów nie objętych programem szkolenia w Marynarce Wojennej.

3. Do uzyskania wyższych stopni wymagane jest spełnienie warunków określonych w § 9 ust. 2 pkt 4—6 lub pkt 7 i 8 oraz w § 9 ust. 3—5.

§ 36. Oficerowie służby mechanicznej Marynarki Wojennej i działu mechanicznego służby morskiej Wojsk Ochrony Pogranicza, którzy ukończyli Oficerską Szkołę Marynarki Wojennej lub Wyższą Szkołę Marynarki Wojennej albo posiadają kwalifikacje określone w § 16 lub inne uznane za równorzędne, mogą uzyskać stopień oficera służby mechanicznej rybołówstwa morskiego na następujących warunkach:

1) stopień oficera mechanika okrętowego IV klasy, jeżeli posiadają:

a) 15-miesięczną praktykę przy obsłudze maszyn okrętowych w kampanii na okrętach wojennych lub na okrętach służby morskiej Wojsk Ochrony Pogranicza oraz

b) 9-miesięczną praktykę w warsztatach okrętowych, stoczniach bądź przy budowie lub naprawie maszyn okrętowych albo w warsztatach szkolnych Oficerskiej lub Wyższej Szkoły Marynarki Wojennej;

2) stopień oficera mechanika okrętowego III klasy, jeżeli posiadają:

a) 39-miesięczną praktykę przy obsłudze maszyn okrętowych w kampanii na okrętach wojennych albo na okrętach służby morskiej Wojsk Ochrony Pogranicza, w tym 24 miesiące na stanowisku oficerskim na okręcie odpowiadającym statkowi rybackiemu III kategorii,

b) 9-miesięczną praktykę w warsztatach okrętowych, stoczniach bądź przy budowie lub naprawie maszyn okrętowych albo w warsztatach szkolnych Oficerskiej lub Wyższej Szkoły Marynarki Wojennej;

3) stopień oficera mechanika okrętowego II klasy, jeżeli posiadają:

a) 57-miesięczną praktykę w kampanii przy obsłudze maszyn okrętowych na okrętach wojennych lub na okrętach służby morskiej Wojsk Ochrony Pogranicza, w tym 18 miesięcy na stanowisku oficerskim na okręcie odpowiadającym statkowi rybackiemu III kategorii oraz 12 miesięcy na stanowisku oficerskim na okręcie odpowiadającym statkowi rybackiemu II kategorii,

b) 9-miesięczną praktykę w warsztatach okrętowych, stoczniach bądź przy budowie lub naprawie maszyn okrętowych albo w warsztatach szkolnych Oficerskiej lub Wyższej Szkoły Marynarki Wojennej,

c) 6-miesięczną dodatkową praktykę pływania na stanowiskach oficerskich w dziale służby mechanicznej na statkach rybackich I kategorii;

4) stopień oficera mechanika okrętowego I klasy, jeżeli posiadają:

a) 72-miesięczną praktykę w kampanii przy obsłudze maszyn okrętowych na okrętach wojennych lub na okrętach służby morskiej Wojsk Ochrony Pogranicza, w tym co najmniej 24 miesiące na stanowiskach dowódców działów okrętowych elektro-mechanicznych na okrętach II rangi,

b) 12-miesięczną dodatkową praktykę pływania na stanowiskach oficerskich w służbie mechanicznej na statkach rybackich I kategorii oraz

c) złożą egzamin wymagany do uzyskania stopnia oficera mechanika okrętowego I klasy.

§ 37. 1. Oficerowie służby mechanicznej Marynarki Wojennej i działu mechanicznego służby morskiej Wojsk Ochrony Pogranicza, którzy nie ukończyli Oficerskiej Szkoły Marynarki Wojennej lub Wyższej Szkoły Marynarki Wojennej i nie posiadają kwalifikacji określonych w § 16 lub innych uznanych za równorzędne, mogą uzyskać stopień oficera mechanika okrętowego IV klasy rybołówstwa morskiego, jeżeli posiadają:

1) 33-miesięczną praktykę pływania przy obsłudze maszyn okrętowych w kampanii na okrętach Marynarki Wojennej lub na okrętach służby morskiej Wojsk Ochrony Pogranicza,

2) 9-miesięczną praktykę w warsztatach okrętowych i stoczniach bądź przy budowie lub naprawie maszyn okrętowych oraz

3) złożą egzamin z zakresu wiadomości wymaganych od mechanika okrętowego IV klasy.

2. Podoficerowie zawodowi, nadterminowi i służby zasadniczej działu służby mechanicznej Marynarki Wojennej i działu mechanicznego

służby morskiej Wojsk Ochrony Pogranicza, zwolnieni z czynnej służby wojskowej, mogą uzyskać stopień oficera mechanika okrętowego IV klasy rybołówstwa morskiego, jeżeli:

1) ukończyli kurs specjalistów (kurs podoficerski lub równorzędny) Marynarki Wojennej o kierunku mechanicznym albo odpowiedni kurs służby morskiej Wojsk Ochrony Pogranicza,

2) odbyli 60-miesięczną praktykę przy obsłudze maszyn okrętowych w kampanii na okrętach wojennych lub na okrętach służby morskiej Wojsk Ochrony Pogranicza; 24 miesiące tej praktyki mogą być zastąpione praktyką w warsztatach mechanicznych, stoczniach bądź przy budowie lub naprawie maszyn okrętowych,

3) złożyli egzamin z zakresu wiadomości wymaganych od oficera mechanika okrętowego IV klasy.

§ 38. 1. Osoby posiadające stopnie szyprów I i II klasy w żegludze osłoniętej mogą uzyskać stopień szypra rybołówstwa morskiego, jeżeli:

1) posiadają 48-miesięczną praktykę pływania w charakterze kierownika statku w żegludze osłoniętej,

2) odbędą dodatkową 12-miesięczną praktykę pływania na morskich statkach rybackich w charakterze członka załogi w dziale służby pokładowej, w tym co najmniej 6 miesięcy na stanowisku starszego rybaka,

3) złożą uzupełniający egzamin teoretyczny i praktyczny według programu egzaminu wymaganego do uzyskania stopnia szypra rybołówstwa morskiego z przedmiotów zawodowych, nie objętych programem egzaminu na stopień szypra żeglugi osłoniętej.

2. Osoby posiadające stopień maszynisty I klasy w żegludze portowej i osłoniętej mogą uzyskać stopień oficera mechanika okrętowego IV klasy rybołówstwa morskiego bez dodatkowych warunków.

§ 39. 1. Do praktyki pływania wymaganej do uzyskania stopnia szypra może być zaliczona praktyka pływania na stanowisku motorzysty na kutrach rybackich do 50 BRT, w ilości jednak nie większej niż 18 miesięcy.

2. Zatrudnienie na stanowiskach inspektorów rybołówstwa morskiego w urzędach morskich może być zaliczone do praktyki pływania wymaganej do uzyskania stopnia szypra w stosunku 4 miesiące zatrudnienia na tych stanowiskach za 1 miesiąc wymaganej praktyki pływania; zaliczona w ten sposób praktyka nie może przekraczać połowy praktyki pływania wymaganej do uzyskania tego stopnia.

3. Osobom zatrudnionym w stoczniach na statkach rybołówstwa morskiego na stanowiskach oficerskich w służbie mechanicznej i elektrycznej odpowiadających tym stanowiskom na statkach rybackich znajdujących się w eksploatacji, jak również osobom zatrudnionym w charakterze oficerów i inspektorów nadzoru technicznego, skierowanym przez armatora do stałego nadzoru przy budowie lub remoncie kapitalnym statków w stoczni, zalicza się do praktyki pływania wymaganej do uzyskania poszczególnych stopni oficerskich służby mechanicznej i

elektrycznej — cały okres zatrudnienia i stałego nadzoru przy właściwym montażu siłowni i urządzeń elektrycznych na statkach oraz okresy pływania w podróży próbnych i prób na uwieży. Zaliczenie to następuje w stosunku:

1) 1 miesiąc zatrudnienia za 1 miesiąc wymaganej praktyki pływania przy zaliczaniu zatrudnienia na stanowiskach I i II mechanika oraz I elektryka,

2) 2 miesiące zatrudnienia i stałego nadzoru za 1 miesiąc wymaganej praktyki pływania przy zaliczaniu zatrudnienia na pozostałych stanowiskach oficerskich i na stanowiskach inspektorów nadzoru.

Zaliczone w ten sposób zatrudnienie nie może przekraczać połowy praktyki pływania, wymaganej do uzyskania odpowiedniego stopnia oficerskiego.

4. Zatrudnienie na stanowiskach inspektorów technicznych okrętowej służby mechanicznej i elektrycznej w przedsiębiorstwach rybackich, w urzędach morskich i w przedsiębiorstwie „Polski Rejestr Statków” w pionie rybołówstwa morskiego zalicza się oficerom i kandydatom na oficerów tych służb do praktyki pływania oraz praktyki warsztatowej i stoczniowej, wymaganej do uzyskania poszczególnych stopni — w stosunku 4 miesiące zatrudnienia na tych stanowiskach za 1 miesiąc wymaganej praktyki. Zaliczenie to dotyczy wszystkich stopni; zaliczona w ten sposób praktyka nie może przekraczać 6 miesięcy praktyki wymaganej do uzyskania poszczególnego stopnia.

5. Oficerom służby pokładowej i mechanicznej zalicza się do praktyki pływania, wymaganej do uzyskania wyższych stopni, okres pracy na stanowisku kierownika lub oficera praktyk w specjalności odpowiedniej służby na rybackich statkach szkolnych i na innych statkach rybackich, znajdujących się w eksploatacji w odpowiedniej żegludze. Okres zaliczonej praktyki nie może wynosić więcej niż 8 miesięcy; zaliczenie to nie ma zastosowania przy uzyskaniu stopni kapitana żeglugi wielkiej i oficera mechanika okrętowego I klasy.

§ 40. 1. Praktykę pływania wymaganą według przepisów niniejszego rozporządzenia do uzyskania poszczególnych stopni oficerskich w służbie pokładowej, odbytą na statkach-bazach i statkach łącznikowych rybołówstwa morskiego, zalicza się w ilości nie większej niż połowa praktyki wymaganej do uzyskania poszczególnych stopni oficerskich w tej służbie.

2. Do praktyki pływania wymaganej do uzyskania poszczególnych stopni oficerskich może być zaliczana praktyka pływania na statkach morskich innych niż rybackie na zasadach, które określi instrukcja Ministra Żeglugi.

§ 41. Przy zbiegu praktyk zastępczych przewidzianych w §§ 39 i 40 ust. 2 zaliczeniu na określony stopień podlega tylko jedna z tych praktyk. Kumulacja praktyk zastępczych jest niedopuszczalna.

§ 42. Za zezwoleniem Ministra Żeglugi mogą być zatrudniane na statkach rybackich w charakterze oficerów na stanowiskach nie wymie-

nionych w niniejszym rozporządzeniu osoby posiadające specjalne kwalifikacje zawodowe.

Rozdział 2.

Przepisy szczególne dla rybaków.

§ 43. 1. Obywatele polscy posiadający zagraniczne świadectwa rybackie mogą na ich podstawie uzyskać odpowiednie świadectwa polskie za zezwoleniem dyrektora urzędu morskigo.

2. Cudzoziemcy mający prawo stałego pobytu w Polsce, posiadający zagraniczne świadectwa rybackie, mogą na ich podstawie otrzymać odpowiednie świadectwa polskie za zezwoleniem dyrektora urzędu morskigo i po złożeniu sprawdzającego egzaminu ze znajomości języka polskiego i obowiązujących przepisów polskich w zakresie wykonywania czynności służbowych na polskich morskich statkach rybackich.

3. Cudzoziemcy mający prawo stałego pobytu w Polsce, a nie posiadający zagranicznych świadectw rybackich, mogą uzyskać za zezwoleniem dyrektora urzędu morskigo stopnie rybackie na warunkach ustalonych w niniejszym rozporządzeniu dla obywateli polskich.

§ 44. 1. Uczniowie Państwowej Szkoły Rybołówstwa Morskigo w specjalności służby pokładowej otrzymują stopnie rybackie na następujących warunkach:

1) po odbyciu pływania kandydackiego — stopień praktykanta pokładowego,

2) po ukończeniu pierwszego roku nauki — stopień młodszego rybaka,

3) po ukończeniu drugiego roku nauki i odbyciu 6-miesięcznej praktyki pływania na statkach rybackich w dziale służby pokładowej — stopień rybaka.

2. Uczniowie szkoły wymienionej w ust. 1 w specjalności służby mechanicznej otrzymują stopnie rybackie na następujących warunkach:

1) po ukończeniu pierwszego roku nauki — stopień praktykanta motorzysty i pomocnika palacza,

2) po ukończeniu drugiego roku nauki i odbyciu 6-miesięcznej praktyki pływania na statkach rybackich w dziale służby mechanicznej w charakterze ucznia, praktykanta motorzysty lub pomocnika palacza — stopień młodszego motorzysty lub palacza w zależności od rodzaju odbytej praktyki.

3. Absolwenci szkoły wymienionej w ust. 1 w specjalności służby pokładowej, posiadający 12-miesięczną praktykę pływania na statkach rybackich w dziale służby pokładowej, otrzymują stopień starszego rybaka.

4. Absolwenci szkoły wymienionej w ust. 1 w specjalności służby mechanicznej, posiadający 12-miesięczną praktykę pływania na statkach rybackich w dziale służby mechanicznej, otrzymują stopień motorzysty lub smarownika — w zależności od rodzaju posiadanej praktyki.

§ 45. Podoficerowie i marynarze rezerwy Marynarki Wojennej i służby morskiej Wojsk Ochrony Pogranicza specjalności służby mechanicznej mogą uzyskać:

1) stopień młodszego motorzysty, jeżeli ukończyli kurs motorzystów w Marynarce Wojennej

lub w służbie morskiej Wojsk Ochrony Pogranicza i posiadają 18-miesięczną praktykę pływania w tej specjalności na okrętach Marynarki Wojennej w kampanii lub na okrętach służby morskiej Wojsk Ochrony Pogranicza; 6 miesięcy tej praktyki może być zastąpionych praktyką w warsztatach okrętowych lub stoczniach przy budowie lub naprawie silników spalinowych,

2) stopień palacza, jeżeli ukończyli kurs maszynistów w Marynarce Wojennej i posiadają 12-miesięczną praktykę pływania w tej specjalności na okrętach Marynarki Wojennej w kampanii,

3) stopień motorzysty, jeżeli ukończyli podoficerski lub równorzędny kurs motorzystów w Marynarce Wojennej lub w służbie morskiej Wojsk Ochrony Pogranicza i posiadają ogółem 30-miesięczną praktykę pływania w tej specjalności na okrętach Marynarki Wojennej w kampanii lub na okrętach służby morskiej Wojsk Ochrony Pogranicza; 12 miesięcy tej praktyki może być zastąpionych praktyką w warsztatach szkolnych, okrętowych lub stoczniach przy budowie lub naprawie silników spalinowych,

4) stopień smarownika, jeżeli ukończyli podoficerski lub równorzędny kurs maszynistów w Marynarce Wojennej i posiadają ogółem 24-miesięczną praktykę pływania w tej specjalności na okrętach Marynarki Wojennej, w tym co najmniej 6 miesięcy na stanowisku dowódcy grupy maszynowej.

§ 46. 1. Przy uzyskiwaniu stopni rybackich w służbie pokładowej posiadaną praktykę pływania na statkach morskich innych niż rybackie oraz stoczniową praktykę pływania na statkach w podróży próbnych, jak również praktykę pływania na okrętach Marynarki Wojennej w kampanii i służby morskiej Wojsk Ochrony Pogranicza zalicza się do uzyskania poszczególnych stopni tylko do stopnia rybaka włącznie; zaliczenie to nie może wynosić więcej niż połowę praktyki pływania, wymaganej do uzyskania określonego stopnia.

2. Przy uzyskiwaniu stopni rybackich w służbie mechanicznej posiadaną odpowiednią praktykę pływania na statkach morskich innych niż rybackie, oraz na okrętach Marynarki Wojennej w kampanii i służby morskiej Wojsk Ochrony Pogranicza zalicza się w całości do praktyki wymaganej do uzyskania określonego stopnia.

3. Osobom zatrudnionym w stoczniach na statkach rybołówstwa morskigo na stanowiskach rybackich w służbach mechanicznej i elektrycznej, odpowiadających tym stanowiskom na statkach rybackich znajdujących się w eksploatacji, zalicza się do praktyki pływania wymaganej do uzyskania poszczególnych stopni rybackich tych służb — okres zatrudnienia przy właściwym montażu siłowni i urządzeń elektrycznych na statkach oraz okresy pływania w podróży próbnych i prób na uwięzi. Zaliczenie to następuje w stosunku 2 miesiące pływania w podróży próbnej lub zatrudnienia za 1 miesiąc wymaganej praktyki w odniesieniu do wszystkich stopni i stanowisk rybackich w służbach mechanicznej i elektrycznej. Zaliczone w ten sposób zatrudnienie

nie nie może przekraczać połowy praktyki pływania wymaganej do uzyskania odpowiedniego stopnia rybackiego.

4. W przypadkach uzasadnionych praktyka pływania na kutrach rybackich w charakterze młodszego motorzysty lub motorzysty może być zaliczona w stosunku dwa miesiące za jeden miesiąc praktyki pływania w dziale służby pokładowej wymaganej do uzyskania stopnia rybaka.

5. Przy zbiegu praktyk zastępczych, przewidzianych do zaliczenia tylko w połowie (ust. 1 i 3), zaliczeniu na określony stopień podlega tylko jedna z tych praktyk. Kumulacja praktyk zastępczych jest niedopuszczalna.

§ 47. Za zezwoleniem dyrektora urzędu morskigo mogą być zatrudniane na statkach rybackich w charakterze rybaków na stanowiskach nie wymienionych w niniejszym rozporządzeniu osoby posiadające specjalne kwalifikacje zawodowe.

DZIAŁ V

Kwalifikacje zawodowe załóg na morskich statkach rybackich odbywających podróże próbne.

§ 48. W odniesieniu do załóg morskich statków rybackich odbywających podróże próbne mają zastosowanie odpowiednie przepisy rozporządzenia powołanego w § 19. Kierownikiem statku (kapitanem) powinna być jednak osoba posiadająca odpowiedni stopień oficera rybołówstwa morskigo; odstępianie od tego wymagania możliwe jest za zgodą dyrektora właściwego urzędu morskigo.

DZIAŁ VI

Dyplomy i świadectwa, ich wydawanie i wymiana. Egzaminy.

Rozdział 1.

Dyplomy i komisje egzaminacyjne dla oficerów.

§ 49. 1. Uzyskanie stopnia oficerskiego potwierdza się dyplomem.

2. Wzory dyplomów ustala Minister Żeglugi.

§ 50. Dyplomy oficerów wydają:

1) dyplomy kapitana żeglugi wielkiej i oficera mechanika okrętowego I klasy — Minister Żeglugi na wniosek urzędu morskigo,

2) pozostałe dyplomy — dyrektorzy urzędów morskich.

§ 51. 1. Programy kursów i egzaminów oraz regulamin egzaminów przewidzianych dla oficerów ustala Minister Żeglugi w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej.

2. Skład komisji egzaminacyjnych ustala Minister Żeglugi.

3. W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi również przedstawiciele Związku Zawodowego Marynarzy i Portowców oraz przedstawiciele Marynarki Wojennej.

Rozdział 2.

Świadectwa i komisje egzaminacyjne dla rybaków.

§ 52. 1. Uzyskanie stopnia rybackiego potwierdza się świadectwem, z wyjątkiem pierwszego stopnia w każdej specjalności w służbach

pokładowej, mechanicznej i administracyjno-gospodarczej.

2. Wzory świadectw ustala Minister Żeglugi.

§ 53. Świadectwa rybaków wydają dyrektorzy urzędów morskich.

§ 54. 1. Programy kursów i egzaminów oraz regulamin egzaminów przewidzianych dla rybaków ustala Minister Żeglugi.

2. Skład komisji egzaminacyjnych ustalają dyrektorzy urzędów morskich.

3. W skład komisji egzaminacyjnych wchodzi również przedstawiciele Związku Zawodowego Marynarzy i Portowców oraz przedstawiciele Marynarki Wojennej.

DZIAŁ VII

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 55. Osoby, które w rybołówstwie morskim uzyskały stopnie porucznika żeglugi małej i oficera mechanika okrętowego IV klasy przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, obowiązane są posiadać przy ubieganiu się o stopnie kapitana żeglugi wielkiej i oficera mechanika okrętowego I klasy dodatkową praktykę pływania w ilości 12 miesięcy zamiast 18 miesięcy, a przy ubieganiu się o stopień mechanika okrętowego II klasy — dodatkową praktykę pływania w ilości 18 miesięcy zamiast 24 miesięcy.

§ 56. Dyplomy oficerów i świadectwa rybaków służby nawigacyjnej i mechanicznej uzyskane na podstawie dotychczasowych przepisów traktowane są jak odpowiednie dyplomy i świadectwa uzyskane na podstawie niniejszego rozporządzenia.

§ 57. 1. Osoby, które w dniu wejścia w życie rozporządzenia zajmują stanowiska rybackie na polskich morskich statkach rybackich, mogą uzyskać odpowiednie świadectwa bez składania egzaminów przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do starszych rybaków i kucharzy okrętowych.

§ 58. 1. W przypadkach szczególnie uzasadnionych Minister Żeglugi może:

1) zwolnić osobę ubiegającą się o uzyskanie określonego stopnia oficerskiego od warunku posiadania wymaganego na ten stopień świadectwa dojrzałości (§ 9 ust. 3—5 oraz § 15 ust. 2—4),

2) wyrazić zgodę na uzyskanie określonego stopnia oficerskiego przez osobę, której wykształcenie zawodowe lub praktyka warsztatowa i stoczniowa nie odpowiada ściśle wymaganiom określonym dla uzyskania tego stopnia, jeżeli osoba ta posiada praktykę pływania nie mniejszą niż przewidziana w niniejszym rozporządzeniu praktyka wymagana odpowiednio od absolwentów szkół,

3) zwolnić osobę ubiegającą się o uzyskanie określonego stopnia oficerskiego od obowiązku składania egzaminu, przewidzianego dla uzyskania tego stopnia w niniejszym rozporządzeniu.

2. Wnioski w sprawach określonych w ust. 1 pkt 1—3 składa się za pośrednictwem właściwego urzędu morskigo, który po zaopiniowaniu przesyła je do Ministra Żeglugi.

3. W przypadkach szczególnie uzasadnionych dyrektor urzędu morskiego może:

1) zwolnić osobę ubiegającą się o uzyskanie stopnia rybackiego od warunku posiadania świadectwa ukończenia szkoły podstawowej (§ 20),

2) wyrazić zgodę na uzyskanie określonego stopnia rybackiego przez osobę, której wykształcenie zawodowe lub praktyka zawodowa na łodzi nie odpowiada ściśle wymaganiom określonym dla uzyskania tego stopnia, jeżeli osoba ta posiada praktykę pływania przewidzianą dla uzyskania tego stopnia w niniejszym rozporządzeniu,

3) zwolnić osobę ubiegającą się o uzyskanie określonego stopnia rybackiego od obowiązku składania egzaminu przewidzianego dla uzyskania tego stopnia w niniejszym rozporządzeniu.

4. W przypadkach uzasadnionych względami konieczności eksploatacyjnej dyrektorzy urzędów morskich mogą wydawać oficerom i rybakom na czas określony zezwolenia uprawniające

do zajmowania stanowisk wyższych niż te, do których zajmowania uprawnia posiadany przez nich dyplom lub świadectwo, pod warunkiem zachowania niezbędnych wymagań bezpieczeństwa żeglugi.

§ 59. 1. Osoby zatrudnione na statkach rybackich w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, a nie posiadające umiejętności pływania, powinny uzyskać tę umiejętność w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

2. Warunek posiadania umiejętności pływania nie dotyczy osób zatrudnionych na statkach rybackich, które w dniu wejścia w życie rozporządzenia ukończyły 40 lat życia.

3. W uzasadnionych przypadkach dyrektor właściwego urzędu morskiego może zwolnić od obowiązku posiadania umiejętności pływania także inne osoby niż wymienione w ust. 2.

§ 60. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.

Minister Żeglugi: S. Darski

54

ZARZĄDZENIE Nr 25 PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 27 lutego 1964 r.

w sprawie badania stanu zdrowia osób delegowanych służbowo do krajów o odmiennych warunkach klimatycznych.

(Monitor Polski z dnia 6 marca 1964 r. Nr 16, poz. 72)

§ 1. 1. Państwowe jednostki organizacyjne oraz stowarzyszenia dotowane z budżetu Państwa mogą delegować służbowo do krajów o odmiennych warunkach klimatycznych, a mianowicie do Ameryki Środkowej i Południowej, Afryki, Turcji, Malty, Oceanii, Australii i Azji, z wyłączeniem azjatyckiej części Związku Radzieckiego, tylko takie osoby, u których w wyniku badania lekarskiego został stwierdzony brak przeciwwskazań zdrowotnych do pobytu w tych krajach.

2. Jednostki określone w ust. 1 pokrywają ze swoich funduszy:

1) opłaty za badanie lekarskie osób delegowanych, jeżeli nie są one uprawnione do bezpłatnych świadczeń zakładów społecznych służby zdrowia,

2) koszty przejazdu osób delegowanych na badanie lekarskie oraz

3) koszty zaopatrzenia tych osób w indywidualne zestawy leków pierwszej pomocy.

§ 2. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej w drodze zarządzenia ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej ustala zasady i tryb przeprowadzania badań określonych w § 1 oraz wydawania zaświadczeń z tym związanych.

§ 3. Zaleca się organizacjom spółdzielczym odpowiednie stosowanie przepisów zarządzenia.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

55

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 18 lutego 1964 r.

w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej funduszu postępu techniczno-ekonomicznego

(Monitor Polski z dnia 25 lutego 1964 r. Nr 13, poz. 60)

(Wyciąg)

Na podstawie § 42 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 października 1963 r. w sprawie funduszu postępu techniczno-ekonomicznego (Dz. U. Nr 49, poz. 274) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1. Plany finansowe.

§ 3. 1. Minister zatwierdza zbiorczy plan finansowy funduszu resortu, zgodny ze wskaźni-

kami narodowego planu gospodarczego, z podziałem na ministerstwo, zjednoczenia oraz bezpośrednio podległe ministrowi przedsiębiorstwa, których dyrektorzy są dysponentami funduszu. Plan finansowy funduszu przedsiębiorstw wchodzących w skład zjednoczenia, a będących dysponentami funduszu, zatwierdza dyrektor zjednoczenia na wniosek dyrektora przedsiębiorstwa i po zasięgnięciu opinii organów samorządu robotniczego.

Rozdział 3.

Wydatkowanie środków funduszu.

§ 14. Środki funduszu mogą być wydatkowane w trybie:

5) wypłaty nagród za prace związane z rozwojem techniki lub z postępowaniem organizacyjno-ekonomicznym;

6) wypłaty wynagrodzeń za wynalazki okreś-

lone w § 30 rozporządzenia z dnia 8 października 1963 r.

Rozdział 5.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 29. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1964 r.

Minister Finansów: J. Albrecht

56

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 5 marca 1964 r.

w sprawie zasad i techniki finansowania stypendiów fundowanych dla studentów szkół wyższych oraz trybu poboru podlegających zwrotowi stypendiów i zasiłków pieniężnych.

(Monitor Polski z dnia 16 marca 1964 r. Nr 18, poz. 82)

(Wyciąg)

Na podstawie § 33 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1964 r. w sprawie pomocy materialnej dla studentów szkół wyższych (Dz. U. Nr 4, poz. 23), zwanego dalej „rozporządzeniem”, zarządza się, co następuje:

§ 2. 1. Źródłem finansowania stypendiów fundowanych są następujące środki własne jednostek fundujących:

2. Przedsiębiorstwa państwowe na wniosek konferencji samorządu robotniczego mogą po-

nadto fundować stypendia ze środków funduszu zakładowego.

§ 9. Traci moc zarządzenie Ministra Finansów z dnia 25 lipca 1961 r. w sprawie zasad i techniki finansowania stypendiów fundowanych dla studentów szkół wyższych (Monitor Polski Nr 64, poz. 279).

§ 10. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1964 r., z tym że umowy zawarte ze stypendystami przed dniem 1 stycznia 1964 r. pozostają w mocy.

Minister Finansów: J. Albrecht

57

ZARZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI

z dnia 12 marca 1964 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie warunków niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa lotów przy wykonywaniu przez członków personelu lotniczego uprawnień wynikających z licencji.

(Monitor Polski z dnia 27 marca 1964 r. Nr 20, poz. 89)

Na podstawie art. 42 ust. 4 ustawy z dnia 31 maja 1962 r. — Prawo lotnicze (Dz. U. Nr 32, poz. 153) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Ministra Komunikacji z dnia 31 grudnia 1962 r. w sprawie warunków niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa lotów przy wykonywaniu przez członków personelu lotniczego uprawnień wynikających z licencji (Monitor Polski z 1963 r. Nr 4, poz. 20) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 3 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Członek personelu latającego może przystąpić ponownie do wykonywania czynności lotniczych, jeżeli:

1) w jego miejscu zamieszkania:

a) nieprzerwany wypoczynek po okresie co

najmniej 8 godzin ogólnego czasu wykonywania przez niego czynności lotniczych wynosi nie mniej niż 10 godzin,

b) nieprzerwany wypoczynek po okresie ponad 10 godzin ogólnego czasu wykonywania przez niego czynności lotniczych wynosi co najmniej tyle, ile trwało wykonywanie czynności lotniczych poprzedzające ten wypoczynek,

2) na lotniskach tranzytowych i innych położonych poza miejscem zamieszkania — nieprzerwany wypoczynek wynosi co najmniej połowę okresu ogólnego czasu wykonywania czynności lotniczych poprzedzającego wypoczynek.”;

2) w § 5 ust. 1 na końcu tabeli w części dotyczącej samolotów turbośmigłowych lub odrzutowych dodaje się następujące rubryki:

Rodzaj napędu samolotu	Skład załogi lotniczej (minimalny)	Ogólny czas wykonywania czynności lotniczych w ciągu ostatnich 24 godzin przed ponownym podjęciem czynności lotniczych godzin	Czas lotu		
			w ciągu ostatnich 24 godzin przed ponownym podjęciem czynności lotniczych godzin	w ciągu 1 miesiąca kalendarzowego godzin	w ciągu 1 roku kalendarzowego godzin
Turbośmigłowe lub odrzutowe	2 pilotów	12	8	w okresie od 1.IV do 31.X — 85	700
	3 pilotów	14	10	w okresie od 1.XI do 31.III — 65	

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Komunikacji: P. Lewiński

58

INSTRUKCJA PRZEWODNICZĄCEGO KOMISJI PLANOWANIA PRZY RADZIE MINISTRÓW

z dnia 12 marca 1964 r.

zmieniająca instrukcję w sprawie planowania, kontroli i korekty funduszu płac w państwowych przedsiębiorstwach budowlano-montażowych, samodzielnych oddziałach wykonawstwa inwestycyjnego, przedsiębiorstwach geologicznych, geodezyjnych i geodezyjno-kartograficznych.

(Monitor Polski z dnia 27 marca 1964 r. Nr 20, poz. 91)

Na podstawie § 2 uchwały nr 52 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 1960 r. w sprawie zasad planowania, kontroli i korekty funduszu płac w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych (Monitor Polski Nr 18, poz. 90 i Nr 42, poz. 203) zarządza się, co następuje:

§ 1. W instrukcji Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 4 sierpnia 1962 r. w sprawie planowania, kontroli i korekty funduszu płac w państwowych przedsiębiorstwach budowlano-montażowych, samodzielnych oddziałach wykonawstwa inwestycyjnego, przedsiębiorstwach geologicznych, geodezyjnych, geodezyjno-kartograficznych (Monitor Polski z 1962 r. Nr 64, poz. 304 i z 1963 r. Nr 59, poz. 305) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 4 ust. 2 wyrazy „30 listopada” zastępuje się wyrazami „31 października”;

2) w § 7 ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Przedsiębiorstwa są uprawnione do wydatkowania osobowego funduszu płac uczniów do wysokości ustalonej w planie techniczno-ekonomicznym. Rozliczenie funduszu płac uczniów za okres roczny polega na porównaniu wykonanego funduszu płac uczniów z planowanym.”;

3) w § 7 ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. W razie niewykonania planowanej produkcji przez przedsiębiorstwo, planowana wysokość osobowego funduszu płac odpowiednich grup, objęta wskaźnikiem dyrektywnym, ulega zmniejszeniu stosownie do stopnia wykonania planu produkcji z uwzględnieniem następujących współczynników:

1) w przedsiębiorstwach wymienionych w załączniku do instrukcji — współczynnika korekty ustalonego w tym załączniku;

2) w pozostałych przedsiębiorstwach — współczynnika 0,75.”;

4) w § 7 dodaje się ust. 12 i 13 w brzmieniu:

„12. W razie niewykonania zadań produkcyjnych przedsiębiorstw budowlano-montażowych w rozmiarach do 1% (99—99,9%) przy jednoczesnym wykorzystaniu funduszu płac w wysokości planowanej, osobowy fundusz płac nie podlega korygowaniu w dół.

13. W razie niewykonania zadań produkcyjnych w rozmiarach przekraczających 1% (poniżej 99%), osobowy fundusz płac podlega korekcie w dół do poziomu niewykonania zadań z uwzględnieniem przepisu ust. 11.”;

5) w § 8 ust. 2 po wyrazach „funduszu płac pozostałych pracowników” dodaje się następujące zdanie: „Oszczędności na funduszu premiovym robotników mają wpływ na rozliczenie osobowego funduszu płac tylko za okres roczny.”;

6) w § 10 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Sankcje w zakresie premiowania pracowników, posiadających uprawnienia przewidziane w Karcie Górnika, z tytułu przekroczenia rocznego funduszu płac stosowane są w odniesieniu do premii wypłacanych w miesiącu lutym za miesiąc styczeń.”;

7) wykaz przedsiębiorstw, dla których dopuszcza się możliwość bankowej korekty planowanego funduszu płac w górę, otrzymuje brzmienie podane w załączniku do niniejszej instrukcji.

§ 2. Instrukcja wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i ma zastosowanie począwszy od rozliczenia za I kwartał 1964 r.

Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów:
S. Jędrzychowski

Załącznik do instrukcji Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 12 marca 1964 r. (poz. 91).

PRZEDSIĘBIORSTWA, DLA KTÓRYCH DOPUSZCZA SIĘ MOŻLIWOŚĆ BANKOWEJ KOREKTY PLANOWANEGO FUNDUSZU PŁAC W GÓRĘ

	Współczynnik korekty	Współczynnik korekty
I. <i>Ministerstwo Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych (w przedsiębiorstwach niżej wymienionych do 2% przekroczenia planu produkcji).</i>		
1. Zjednoczenie Przedsiębiorstw Robót Elektrycznych „Elektromontaż” — dla trzech rodzajów działalności (podstawowej, pomocniczej, usługowej)	1,0	we wyłącznie dla robót remontowych (do 5% przekroczenia planu) — dla produkcji podstawowej 0,8 — dla produkcji pomocniczej 0,5
2. Zjednoczenie Budowy Pieców Przemysłowych — dla trzech rodzajów działalności (podstawowej, pomocniczej, usługowej)	1,0	9. Zjednoczenie Budownictwa Kopalń Rud (do 2% przekroczenia planu) a) Przedsiębiorstwo Budowy Kopalń Rud Miedzi w Lubinie — dla produkcji podstawowej 0,9 b) Przedsiębiorstwo Budowlano-Montażowe Kopalń Rud w Częstochowie — dla produkcji podstawowej 1,0 — dla produkcji pomocniczej 0,5
3. Zjednoczenie Konstrukcji Stalowych i Urządzeń Przemysłowych „Mostostal” — dla trzech rodzajów działalności (podstawowej, pomocniczej, usługowej)	1,0	IV. <i>Ministerstwo Przemysłu Chemicznego.</i>
4. Zjednoczenie Przedsiębiorstw Instalacji Przemysłowych — dla trzech rodzajów działalności (podstawowej, pomocniczej, usługowej)	1,0	10. Przedsiębiorstwo Budowy Kopalń Surowców Chemicznych (do 2% przekroczenia planu) — dla produkcji podstawowej 0,9 — dla produkcji pomocniczej 0,8
5. Zjednoczenie Budownictwa Wodno-Inżynierskiego — w zakresie robót specjalnego fundowania	0,8	V. <i>Ministerstwo Łączności</i>
II. <i>Ministerstwo Górnictwa i Energetyki (w przedsiębiorstwach niżej wymienionych do 2% przekroczenia planu produkcji).</i>		11. Zjednoczenie Budownictwa Łączności (do 2% przekroczenia planu) — wyłącznie dla robót awaryjnych oraz podzłeczeń na obiektach oddawanych do użytku 1,0
6. Przedsiębiorstwa Robót Górniczych — dla robót ruchowych	0,9	VI. <i>Inne jednostki przedsiębiorstw budowlano-montażowych różnych resortów (do 2% przekroczenia planu).</i>
7. Zjednoczenie Budowlano-Montażowe Przemysłu Węglowego		12. Wyodrębnione organizacyjnie w ramach przedsiębiorstw budowlano-montażowych jednostki usług transportowych — dla usług przewozowych i przeładunkowych 0,8
a) Przedsiębiorstwo Montażu Urządzeń Górniczych		13. Wyodrębnione w ramach przedsiębiorstw budowlano-montażowych zakłady produkcji pomocniczej — w zakresie branży mineralnej i produkcji betonów 0,8
— dla produkcji podstawowej 0,9		14. Samodzielne oddziały wykonawstwa inwestycyjnego
— dla produkcji pomocniczej 0,8		a) Samodzielne oddziały wykonawstwa inwestycyjnego działające przy kopalniach węgla kamiennego i brunatnego 0,9
b) Przedsiębiorstwo Montażu Urządzeń Elektrycznych		b) Samodzielne oddziały wykonawstwa inwestycyjnego działające przy przedsiębiorstwach energetyki 0,9
— dla produkcji podstawowej 1,0		c) Samodzielne oddziały wykonawstwa inwestycyjnego przy kopalni i Zakładach Przetwórczych Siarki im. Marcelego Nowotki w Machowie k. Tarnobrzega 0,9
— dla produkcji pomocniczej 0,5		
c) Przedsiębiorstwo Energo-Montażowe Przemysłu Węglowego		
— dla produkcji podstawowej 1,0		
— dla produkcji pomocniczej 0,5		
d) Przedsiębiorstwo Instalacyjne Przemysłu Węglowego — dla produkcji podstawowej 1,0		
III. <i>Ministerstwo Przemysłu Ciężkiego.</i>		
8. Hutnicze Przedsiębiorstwo Remonto-		

59

PISMO OKÓLNE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 7 marca 1964 r.

w sprawie przestrzegania obowiązku zamieszczania w dowodach osobistych adnotacji o zatrudnieniu.

(Monitor Polski z dnia 27 marca 1964 r. Nr 20, poz. 92)

Na podstawie art. 3 pkt 6 ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r. o utworzeniu Komitetu Pracy i Płac oraz o zmianach właściwości w dziedzinie ubezpieczeń społecznych, rent, zaopatrzeń i opieki społecznej (Dz. U. Nr 20, poz. 119) — ustala się, co następuje:

§ 1. 1. W państwowych i spółdzielczych zakładach pracy oraz organizacjach społecznych o znaczeniu ogólnopaństwowym przestrzeganie obowiązku zamieszczania w dowodach osobistych (tymczasowych zaświadczeniach tożsamości) wpi-

sów dotyczących przyjmowania do pracy i zwalniania (art. 11 pkt 3 dekretu z dnia 22 października 1951 r. o dowodach osobistych — Dz. U. z 1962 r. Nr 2, poz. 5) ciąży na osobach upoważnionych do przyjmowania pracowników do pracy oraz ich zwalniania.

2. Organizacje społeczne o znaczeniu ogólnopaństwowym, o których mowa w ust. 1, ustala zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 kwietnia 1962 r. w sprawie określenia organizacji społecznych obowiązanych do doko-

nywania wpisów w dowodach osobistych i tymczasowych zaświadczeniach tożsamości zatrudnionych u nich osób o dacie przyjęcia do pracy i zwolnienia (Monitor Polski Nr 32, poz. 149).

§ 2. Właściwe do spraw zatrudnienia organy prezydiów powiatowych (miejskich) rad narodowych oraz rad narodowych miast wyłączonych z województw, zwane dalej „organami zatrudnienia”, przed skierowaniem do pracy osób poszukujących pracy sprawdzają w dowodzie osobistym lub tymczasowym zaświadczeniu tożsamości tych osób zamieszczenie wpisu, zawierającego datę zwolnienia z poprzedniego miejsca pracy.

§ 3. 1. Jeżeli osoba poszukująca pracy nie posiada wpisu w dowodzie osobistym (tymczasowym zaświadczeniu tożsamości) o dacie zwolnienia z ostatniego miejsca pracy, organ zatrudnienia żąda przed wydaniem skierowania do pracy uzyskania takiego wpisu. Przepis niniejszy nie ma zastosowania, gdy zakład pracy, który powinien dokonać wpisu, uległ likwidacji.

2. Organ zatrudnienia może przestać na okazaniu przez poszukującego pracy świadectwa z poprzedniego miejsca pracy, gdy osoba poszukująca pracy:

1) była zatrudniona w zakładzie pracy nie posiadającym uprawnień do dokonywania wpisów w dowodach osobistych (np. w każdym prywatnym zakładzie pracy),

2) wymieniła dowód osobisty po rozwiązaniu umowy o pracę.

3. Adnotacja w dowodzie osobistym (tymczasowym zaświadczeniu tożsamości) bądź okazanie świadectwa pracy nie jest wymagane przy kie-

rowaniu do pracy osób, które po raz pierwszy przystępują do pracy.

§ 4. Organy zatrudnienia przy dokonywaniu kontroli w zakładach pracy w zakresie przestrzegania obowiązujących przepisów w dziedzinie zatrudnienia sprawdzają wrywkowo, czy pracownicy zatrudnieni w kontrolowanych zakładach pracy mają wpisaną w dowodzie osobistym (tymczasowym zaświadczeniu tożsamości) datę przyjęcia do pracy.

§ 5. 1. W razie stwierdzenia niezamieszczenia przez zakład pracy wpisów o dacie przyjęcia i zwolnienia z pracy, organ zatrudnienia przypomina zakładowi pracy o obowiązku zamieszczenia tych wpisów i o sankcjach karnych za nieprzebranie tego obowiązku.

2. W razie dwukrotnego stwierdzenia niedopełnienia przez zakład pracy takiego obowiązku, organ zatrudnienia zawiadamia o tym jednostkę nadrzędną nad zakładem pracy. Jeżeli wypadki niedokonywania wpisów występują nadal mimo interwencji, organ zatrudnienia kieruje do Księgarni karno-administracyjnej wnioskiem o ukaranie osoby odpowiedzialnej w myśl przepisu art. 22 ust. 2 dekretu z dnia 22 października 1951 r. o dowodach osobistych.

§ 6. Wydziały zatrudnienia prezydiów wojewódzkich rad narodowych obowiązane są do przeprowadzania systematycznej kontroli przestrzegania przez podległe organy zatrudnienia zaleceń niniejszego pisma okólnego.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac:

A. Burski

Wydawnictwo Związkowe CRZZ — Warszawa, ul. Kopernika 36/40

WARUNKI PRENUMERATY:

Prenumeratę na kraj przyjmują urzędy pocztowe, listonosze oraz Oddziały i Delegatury „Ruch”. Można również dokonywać wpłat na konto PKO Nr 1-6-100020 — Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch” Warszawa, ul. Wronia 23. Prenumeraty przyjmowane są do 15 dnia miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty.

Cena prenumeraty: kwartalnie — zł 10.—, półrocznie — zł 20.—, rocznie — zł 40.—

Prenumeratę na zagranicę, która jest o 40% droższa — przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch” Warszawa, ul. Wronia 23, tel. 20-46-88, konto PKO Nr 1-6-100024.

Egzemplarze numerów zdezaktualizowanych można nabywać w Punkcie Wysyłkowym Prasy Archiwalnej „Ruch” Warszawa, ul. Srebrna 12, konto PKO Nr 114-6-700041 VII O/M Warszawa.